

DRAUGAS

PERIODICALS
June 29,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BIRŽELIO - JUNE 29, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06/28/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 127

Kaina 50 c.

Pagreitintos derybos su Rusija dėl valstybių ambasadų

Vilnius, birželio 28 d. (BNS) — Vyriausybė trečia dieną nusprendė pastūmėti jau kelerius metus vykstančias derybas su Rusija dėl abiejų valstybių ambasadų įsikūrimo sąlygų.

Vyriausybės posėdyje pritarė, kad tikslinga sudaryti Lietuvos ir Rusijos susitarimą dėl Rusijos ambasadų įsikūrimo Lietuvoje ir Lietuvos ambasadų įsikūrimo Rusijoje sąlygų. Ministrų kabinetas taip pat suteikė įgaliojimus tuo klausimu derėtis ir paruošti susitarimą Užsienio reikalų ministerijos Diplomatinės tarnybos generaliniam inspektoriumi Dainiui Jūnevičiui.

Derybų delegacijoms vadovauja Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Romualdas Kozyrovičius ir Rusijos Užsienio reikalų ministro pavaduotojas Ivan Sergejev.

Praėjusių metų gruodį vykusiame Lietuvos ir Rusijos darbo grupių susitikime buvo suderinti ir aptartas bendras susitarimo dėl ambasadų įsikūrimo projektas.

Rusijos ambasadai Vilniuje šiuo susitarimu nuosavybės teise suteikiamas pastatas Latvų gatvėje, kurio bendras plotas beveik 4,800 kvadratinio metrų, bei ambasadoriaus rezidencija Turniške, kurios plotas yra 360 kvadratinio metrų.

Lietuvos ambasadai pagal šį susitarimą nuosavybės teise Maskvoje suteikiamas Borisoglebskio skersgatvyje esantis dabartinės ambasadų pastatas, greta įsikūrę svečių namai bei pastatas, kuriame yra ambasadų darbuotojų butai,

Povarskajos gatvėje esanti pirmosios nepriklausomybės metais veikusi ambasada — vadinamieji Baltrušaitio namai. Visų šių pastatų bendras plotas — 8,305 kvadratiniai metrai.

Rusija, aiškindama tuo, kad Lietuvos diplomatinės atstovybės patalpos Maskvoje yra kur kas didesnės už Rusijos turimas Vilniuje, reikalauja skirti jai papildomą sklypą ambasadoriaus rezidencijos ir butų ambasadų darbuotojams statybai.

Gruodį darbo grupės patvirtintame susitarime Lietuva taip pat įsipareigoja Rusijai 49 metams už 1 lito metinį nuomos mokesčių išnuomoti žemės sklypus, kuriuose įsikūrę minėtieji pastatai, o taip pat žemės sklypą Blindžių gatvėje, kurio bendras plotas 1,560 kvadratinio metrų, Rusijos ambasadų gyvenamojo namo statybai.

Po Lietuvos ir Rusijos darbo grupių susitikimo pasirašytame susitarime tai pat pažymėta, kad pasibaigus deryboms dėl ambasadų pastatų Vilniuje bei Maskvoje, bus pradėta derėtis dėl buvusių Lietuvos ambasadų pastatų Romoje ir Paryžiuje.

Rusijos URM atstovai yra pareiškę, kad bus pasirenge svarstyti Lietuvos ambasadų Romoje ir Paryžiuje problema tik tada, kai baigs derybas dėl savo diplomatinio atstovybių perkėlimo Vilniuje.

Lietuvos ambasadoms Romoje ir Paryžiuje po Lietuvos okupacijos perėmė sovietai ir dabar jose yra įsikūrę Rusijos diplomatai ir Rusijos naujų agentūra.

Saugumas nepatvirtina, bet ir neneigia Lietuvos žvalgo tapatybės

Vilnius-Maskva, birželio 28 d. (BNS) — Lietuvos Valsybės saugumo departamentas (VSD) nei paneigė, nei patvirtino tapatybę asmenų, kuri Rusijos kontržvalgyba įvardijo kaip tariamą Lietuvos žvalgą.

Rusijos agentūra „Interfax“ remdamasi šaltiniais Rusijos Federalinėje saugumo tarnyboje (FST), pranešė, kad su laikytasis tariamas Lietuvos žvalgas esąs 24 metų Vilniaus gyventojas Pavelas Iljinas.

VSD antradienį pranešė nustatęs 24 metų Lietuvos pilietį, Rusijos įvardytą kaip „Lietuvos šnipą“, ir tvirtino, kad jis nėra Lietuvos specialiuoju tarnybų bendradarbis bei negalėjo būti sulaukytas rusų kontržvalgybos, nes yra Lietuvoje. Tačiau trečia dieną

VSD generalinio direktoriaus pavaduotojas Arvydas Pocius atsisakė patvirtinti arba paneigti, kad Lietuvos saugumo atpažintas asmuo yra tas pats Pavelas Iljinas, apie kurį kalba Rusijos kontržvalgyba.

BNS žiniomis, Klaipėdoje gimęs 24 metų P. Iljinas iki gegužės mėnesio dirbo vyresniojo P. Iljiną laisvėn, nes jis nepadarė žalos Rusijai ir nuširdžiai prisipažino.

Anot „Interfax“ pranešimo, FST „prieš keletą dienų“ paleido P. Iljiną laisvėn, nes jis nepadarė žalos Rusijai ir nuširdžiai prisipažino.

Tačiau A. Pocius antradienį teigė, kad asmuo, Rusijos įvardytas kaip įtariamasis Lietuvos šnipas, negalėjo būti sulaukytas ir apklaustas FST,

* Rusijos naftos susivienijimas „LUKOIL“ ir JAV bendrovės „Williams International“ valdoma „Mazeikių nafta“ šią savaitę Lietuvoje tęsia derybas dėl ilgalaikio bendradarbiavimo. Birželio pabaigoje planuotas derybininkų susitikimas Londone neįvyks, jis bus surengtas vėliau, pirmadienį patvirtino „Mazeikių naftos“ ir „LUKOIL“ atstovai.

„LUKOIL“ priklausantis įmonė „LUKOil Baltija“ valdybos pirmininkas Ivan Paleičik paneigė praėjusį savaitę Lietuvos spaudoje paskelbtą informaciją apie tai, jog „LUKOil“ nutarė neribotam laikui sustabdyti derybas su „Mazeikių nafta“.

Nuotr.: Poeto Jono Aisčio palaikai pašarvoti Vilniaus Šv. Mikalojaus bažnyčioje. Tarp atėjusių atiduoti paskutinę pagarbą J. Aisčiui — Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus (dešinėje). Kestutis Vanaiga (Elta) nuotr.

Tėvynė atsisveikina su amžiams sugrįžusiu dainiumi

Vilnius, birželio 27 d. (Elta) — Antradienį Vilniaus oro uoste iškilmingai sutiktas karstas su poeto Jono Aisčio palaikais.

Miręs 1973 m. birželio 13 d. Vašingtone, poetas buvo palaidotas Maryland kapinėse. Dabar, vykdamas jo valią, Jonas Aistis visiems laikams sugrįžo į Tėvynę. Lietuvių literatūros klasiko palaikai bus palaidoti Rumšiške.

Atvežti į Lietuvą poeto palaikai buvo pašarvoti Vilniaus Šv. Mikalojaus bažnyčioje.

Atsisveikinimo ceremonijoje trečia dienos rytą dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus, buvęs skaitomas J. Aisčio eilės, kalbėjo dvasininkai ir poetai. Vakare monsijoras Kazimieras Vasiliauskas aukėjo šv. Mišias už J. Aisčio vėlę.

Vykdydama paskutinę J. Aisčio valią, karsto su palaikais perkėlimu į Lietuvą rūpinasi poeto našlė Aldona Aistienė, kartu atvyko dukra Vakarė, vaikaitės Ada ir Daina. Dalimi perlaidojimo lėšų prideda vyriausybė ir Kaišiadorių rajono savivaldybė.

Ketvirtadienį karstas su poeto palaikais bus palaidotas amžino poilsio vietoje Rumšiškių kapinėse, kur ilsisi jo tėvai.

„Lietuvio kalendoriaus“ leidėjai paskirta bauda

Vilnius, birželio 28 d. (BNS) — Vilniaus miesto II apylinkės teismas už tautinę nesantą kurstančią produkciją trečia dieną skyrė 1,000 litų baudą „2000 lietuvių kalendoriaus“ leidėjai Dainiui Balsei-Lideikienei.

Teismo sprendimu, sunaikinami spaustuvė „Spindulys“, įvairiose Vilniaus ir kitų miestų knygynuose, Valstybės saugumo departamento (VSD) šiaulių skyriuje esantys kalendoriaus egzemplioriai bei jų gamybai panaudotos poligrafijos priemonės.

Tokį nuosprendį teismas priėmė išnagrinėjęs vasarį VSD surašytą Administracinių teisės pažeidimo protokolą dėl administracinės nuobaudos skyrimo D. Balsei, nu-

vai ir broliu. Rumšiške yra Jono Aisčio gatvė, muziejus, pastatytas poeto paminklinis biustas.

Jonas Aistis (pasirašinėjo Jonas Kossu-Aleksandravičius ir Jonas Kuosa-Aleksandrakis) gimė 1904 m. Kampiškiuose. 1907 m. su tėvais persikėlė į Rumšiškę. Studijavo Kauno ir Griebolio universitetuose, apgynė daktaro disertaciją, dirbo Nioje ir Paryžiuje, nuo 1946 m. gyveno JAV. 1948 metais Jonas Aistis sušaukė Amerikos lietuvių rašytojų susirinkimą, jame buvo išrinktas JAV lietuvių rašytojų draugijos pirmininku. 1950-1951 m. vadovavo susivienijusi-

Vyriausybė prašo Amerikos gelbėtojų ieškoti dingusio laivo

Vilnius-Klaipėda, birželio 28 d. (BNS) — Lietuvos premjeras Andrius Kubilius trečia dieną pavadė Užsienio reikalų ministerijai imtis visų galimų veiksmų, kad JAV Pakrančių apsaugos tarnyba testų dingusio laivo „Linkuva“ paiešką.

URM netrukus po to įpareigojo Lietuvos ambasadą Vašingtone kreiptis į JAV pakrančių tarnybą bei Ramiojo vandenyno regiono operacijų centrą dėl „Linkuvos“ igulos paieškos.

Per praėjusią savaitę neįvykusi paieška, prašydamos valstybinių lygių tarpininkauti, kad JAV Pakrančių apsaugos tarnyba testų paiešką, kol bus rasti „Linkuvos“ jūreiviai.

Tarpininkavimo prašymą taip pat pasirašė laivo savininkės — bendrovės „Klaipėdos transporto laivynas“ — prezidentas Aleksandras Bicas.

Ryšys su „Linkuva“ nutrūko praėjusį trečia dieną. Laivas, buvęs apie 220 jūrylių (350 km) į pietvakarius nuo Aca-pulco (Mexico), pranešė apie sugedusį pagrindinį variklį. „Linkuva“ pateko į uraganą „Carlotta“, kuriam meteorologai buvo suteikę 4-ąją audrų kategoriją.

* Premjeras Andrius Kubilius pirmadienį išsiuntė padėkos laiškus Austrijos federaliniam kancleriui Wolfgang Schuessel ir Lenkijos premjerui Jerzy Buzek, dėkodamas už reikšmingus finansinius įnašus, kuriuos skyrė šių valstybių vyriausybės Ignalinos atominės elektrinės 1 bloko uždarymui.

Tėvynėje pasižvalgus

* Vizitas į Vilnių įtikino NATO generalinį sekretorių George Robertson Lietuvos siekti įstoti į NATO rimtumą, rašo jis Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui laiške. G. Robertson gegužės 19 d. dalyvavo Vilniuje vykusioje tarptautinėje konferencijoje NATO perspektyvų klausimais. Anot G. Robertson, „Vilniaus pareiškimas yra lauktas paramos NATO pasirinktam kursui signalas“. „Vizitas visiškai įtikino mane Lietuvos siekti padaryti viską, kas būtina, kad galėtų prisijungti narystės sąjungoje atsakomybės ir įsipareigojimų, ir linkiu visokeriopos sėkmės šioms pastangoms“, rašo NATO generalinis sekretorius.

* Vilniaus apygardos teismas iki kito pirmadienio paskelbė pertrauką karo nusikaltimais kaltinamo Aleksandro Lileikio byloje, kuri dėl silpnos kaltinamojo sveikatos dabar nagrinėjama vaizdo konferencijos ryšio pagalba. Pertrauka paskelbta, Vilniaus universiteto ligoninės Santa-riškių klinikų medicams pranešus, kad 93 metų A. Lileikis negali dalyvauti teismo posėdyje antradienį. Ligoninui suaugta galva, dėl įtampos gali pablogėti psichologinė ir emocinė būklė.

* Lietuvos derybos dėl narystės Pasaulinėje prekybos organizacijoje (PPO) jau priartėjo prie pabaigos, tvirtina derybininkų vadovas, užsienio reikalų viceministras Algimantas Rimkunas. Del narystės PPO Lietuva derasi su keturiomis valstybėmis: JAV, Kanada, Australija ir Naująja Zelandija. Pasak A. Rimkuno, JAV parodė „gerą valią“ pabaigti derybas, su Australija taip pat liko tik „užbaigti formalumus“, o Naujoji Zelandija pateikė naujų reikalavimų: kad būtų sumažinti jautienos, mėsos produktų, pieno miltų muitai. Kanadą A. Rimkunas pavadino „griežčiausios pozicijos“ Lietuvos atžvilgiu besilaikančia valstybe.

* Vilniaus tarybos opozicijos frakcijos žada viešingai paremti miesto valdžios ir miesto mero Rolando Pakso „norą bylinėtis su vyriausybe“ dėl negautų biudžeto lėšų, miesto valdžios opozicijos partijos pareiškė trečia dieną surengtoje spaudos konferencijoje. Praėjusią savaitę Vilniaus miesto valdyba pritarė tarybos ketinimams kreiptis į teismą „dėl biudžeto lėšų išreikalavimo teismine tvarka“. Finansų ministerijos duomenimis, Vilniaus savivaldybės skolinga valstybei 94 mln. litų nesumokėtų fizinių asmenų pajamų mokesčių. Anot Finansų ministerijos, Vilniaus mero R. Pakso teiginiai, jog esama biudžeto skolų sostinės savivaldybei, nepagrįsti.

* Vyriausybė nustatė, kad 2000 metais į valstybės finansuojamas vietas Lietuvos aukštosiose mokyklose gali būti priimta ne daugiau kaip 18,700 studentų. Ministrų kabinetas taip pat nustatė, kad iš nustatyto skaičiaus ne daugiau kaip 13,000 studentų turėtų būti priimta į pagrindines ir viešąsias studijas.

* Buvęs „Sodros“ vadovas Vincas Kunca nuo liepos 1 d. paskirtas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo ir pensijų departamento direktoriumi. Vyriausybės sekretorius Algirdas Šemeta premjero pavedimu trečia dieną kreipėsi į Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, kad paaiškintų šį paskyrimą. Premjero atstovas spaudai Audrius Baciulis sakė, jog premjerą nustebino V. Kunca suteikti įgaliojimai kontroliuoti sritį, kurioje pats anksčiau prastai tvarkėsi. V. Kunca iš „Sodros“ vadovo pareigų buvo atleistas gegužės 19 d. šalių susitarimu, „Sodra“ slepiant didelius finansinius problemas.

* Trys parlamentarai, be svarbių priežasčių praleidę Seimo posėdžius, neteks trečdaliu savo atlyginimų. Seimo valdyba Finansų skyriui pavedė trečdaliu sumažinti jo kiai frakcijai nepriklausančio Audriaus Butkevičiaus, Jungtinių frakcijos nario Ramūno Karbauskio ir centro Virgijaus Martišausko mėnesio atlyginimą. Gegužės mėnesį A. Butkevičius be pateisinamos priežasties praleido 4 Seimo posėdžius, R. Karbauskis — 8, V. Martišauskas — 3 posėdžius. Šie Seimo nariai, atskaitę mokesčius, kas mėnesį gauna beveik 3,000 litų atlyginimą.

* Remiantis Seimo priimtomis įstatymų pataisomis, rugpjūčio 15-oji, kai minima Žolinė (Šventasisios Mergelės Marijos dangun emimo diena), tampa ne atmintine, o šventės diena, kai nereikės dirbti. Šį projektą parengė Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto (ŠMKK) narys Arimantas Raškis. Kaip sakė ŠMKK narys Saulius Kubiliūnas, pagrindinis motyvas paskelbti Žolinę šventine diena buvo „lygiavimasis Europos valstybės, kur ši diena yra šventė“. Anot S. Kubiliūno, pretekstu pakeisti įstatymus tapo gegužė Lietuvos ir Vatikano pasirašytos sutartys.

* Seimo opozicinės LDDP frakcijos narys Juozas Bernatoniš paraginą politikus, anot jo, netiesiogiai įtraukiant prezidentą Valdą Adamkų į rinkimų kampaniją, jo atsispausti. Spaudos konferencijoje pirmadienį jis teigė, kad Seimo daugumos kaltinimai, neva prezidentas įsijungė į Seimo rinkimų kampaniją „ketvertuko“ puseje „nėra taip lengvai paneigiamas“. J. Bernatoniš teigė, kad valstybės Konstitucijoje aiškiai nurodyta, kad asmuo, išrinktas prezidentu, „turi sustabdyti veiklą politinėse partijose“, arba, kitaip tariant, būti bealiskas visų politinių partijų atžvilgiu. Tačiau J. Bernatoniš mano, kad konservatorių priekaištai, esą prezidentas susitapatino su kuriuo nors sparnu, nėra visiškai pagrįsti, nes prezidentas niekada viešai jo nerėmė.

KALENDORIUS

Birželio 29 d. Šv. Petras ir Paulius, apaštalai. Benita, Gedrimė, Matigirdas, Povilas.

Birželio 30 d. Šv. Jėzus širdis. Pirmieji Romos Bažnyčios kankiniai: Adele, Emilija, Lucina, Norvilė, Ottonas, Skaidas, Tautginas.

LITERATŪROS IR MENO BANDYMAI JAV LITUANISTINĖSE MOKYKLOSE

Lituanistinėse mokyklose vyksta įvairūs literatūros ir meno konkursai, kuriuos kiekvienais metais rengia Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenės Švietimo taryba. Šių metų konkursas — jau dviliktas. Švietimo taryba džiaugiasi, kad kasmet daugėja dalyvių.

Susipažinkime su šių metų laimėtojais.

Piešinių konkursas pradžios mokykloms

Šiais metais piešinių konkurse dalyvavo net 261 mokinys iš dvylikos lietuviškų mokyklų (keli dalyvavusieji mokosi namie). Tai rekordinis skaičius! Mokiniai buvo suskirstyti į keturias grupes: pirmą grupę sudarė vaikai darželis ir pirmas skyrius; antrą grupę — antras, trečias ir ketvirtas skyriai; trečią grupę — penktas ir šeštasis skyriai; o ketvirtą — septintasis ir aštuntasis skyriai. Pirmoji grupė iliustravo Ramutės Skučaitės eilėraštį „Sargis ir vaistai“, antroji grupė — Adelės Abromaitienės apsakymėlį „Dobilukas ausyje“, trečioji grupė — kūrė savo ekslibrisus, o ketvirtąją grupę turėjo sukurti savo pasaką ir ją iliustruoti.

Mokiniai piešė įvairia technika: pieštuku, pastele, flomasteriais, akvarele. Konkursą laimėjo trisdešimt aštuoni mokiniai.

Pirmoji grupė:

pirma vieta — Urtė Macikėnaitė, Šv. Kazimiero mokykla Clevelande; Marija Rukšytė, Monika Rukšytė, Vito Krėvės mokykla Philadelphia; Lija Silionaitė, Maironio mokykla Lemont, IL;

antra vieta — Aleksandras Kučas, Vinco Krėvės mokykla Philadelphia; Siga Lapinskaitė, Maironio mokykla Lemont, IL; Monika Meškutė, Maironio mokykla Lemont, IL; Skaistė Raulinaitė, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles;

trečia vieta — Daina Bandziulytė, Rūta Bandziulytė, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles; Diana Ramanauskaitė, Maironio mokykla Lemont, IL; Ugnė Vucianytė, Šv. Kazimiero mokykla Cleveland; paminėta vieta — Kovas Kulbis, Maironio mokykla Lemont, IL.

Antroji grupė:

pirma vieta — Martynas Matulias, Maironio mokykla Lemont, IL; Andreja Silionaitė, Maironio mokykla Lemont, IL; Ingrida Trimakaitė, Čikagos mokykla;

antra vieta — Liana Bandziulytė, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles; Lina Polikaitė, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles;

trečia vieta — Irena Balzėkaitė, Maironio mokykla Lemont, IL; Monika Stanciuskaitė, Maironio mokykla Lemont, IL;

paminėta vieta — Vija Lietuvinkaitė, Maironio mokykla Lemont, IL; Matas Orentas, Čikagos mokykla; Aleksytė Staliošytė, Čikagos mokykla; Nida Vidutytė, mokosi namie.

Trečioji grupė:

pirma vieta — Ramūnas Stancius, Maironio mokykla Lemont, IL;

antra vieta — Mantas Valiūnas, Maironio mokykla New York;

trečia vieta — Gintas Bradūnas, Karaliaus Mindaugo mokykla Baltimore; Vitas Paškus, „Žiburio“ mokykla Detroit;

paminėta vieta — Aleksas Vilkas, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles.

Ketvirtoji grupė:

pirma vieta — Viktorija Milūnaitė ir Nida Masulytė, Maironio mokykla Lemont, IL, už knygėlę „Daržovė ar vaisius?"; Tadas Širvinskas, Šv. Kazimiero mokykla Cleveland, už knygėlę „Dviejų brolių likimas"; Linas Vaitkus, Šv. Kazimiero mokykla Cleveland, už knygėlę „Puota danguje";

antra vieta — Regina Glytė, Maironio mokykla Lemont, IL, už knygėlę „Draugas"; Janina Klimaitė, Šv. Kazimiero mokykla Cleveland, už knygėlę „Veidrodžio nuotykis";

trečia vieta — Lina Aukštuolytė, Šv. Kazimiero mokykla Cleveland, už knygėlę „Kur dingo medžiai?"; Lina Poskocimaitė ir Daina Norušytė, Maironio mokykla Lemont, IL, už knygėlę „Kur mažiukas Pukas?";

Piešinius premijavo Vida Brazaitytė, Rima Polikaitytė ir dr. Romas Povilaitis.

Rašinių konkursai pradžios mokykloms

Pradžios mokyklos mokiniams skelbiami du konkursai — vienas 3-4 skyrių mokiniams, kitas 5-8 skyrių mokiniams.

Pirmo konkurso dalyviams buvo duodamas piešinėlis. Stovi du berniukai: vienas laiko paukštį ir kalba telefonu, o kitas įdėmiai skaito kažkokį brėžinį. Konkursą dalyviai turėjo parašyti pasaką: kas įvyko, kur įvyko, kada įvyko, kas dalyvavo, kaip viskas vyko.

Buvo dvidešimt vienas laimėtojas:

pirma vieta — Lina Majorovaitė, Šv. Kazimiero mokykla Cleveland, už pasaką „Suzėista gervė"; Martynas Matulias, Maironio mokykla Lemont, IL, už pasaką „Gandrakas"; Viltis Meilutė, Karaliaus Mindaugo mokykla Baltimore, už pasaką „Gandrakas"; Aleksa Miškinytė, „Žiburio“ mokykla Detroit, už pasaką „Danutė"; Ieva Narkevičiūtė, Boston mokykla, už pasaką „Žasytė"; Agnė Pancerovaitė, Čikagos mokykla, už pasaką „Gandrelis";

antra vieta — Liana Bandziulytė, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles, už pasaką „Gandrakas"; Vilijus Butauskas, Čikagos mokykla, už pasaką „Svajonių gandrakas"; Tadas Einišas, Čikagos mokykla, už pasaką „Gimęs gandrakas"; Mantas Kazukauskas, „Žiburio“ mokykla Detroit, už pasaką „Gandrakas"; Lina Polikaitytė, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles, už pasaką „Mes suradom Morką"; Katarina Slavičaitė, Karaliaus Mindaugo mokykla Baltimore, už pasaką „Dovana";

trečia vieta — Eglė Dusevičiūtė, Čikagos mokykla, už pasaką „Gandrakas"; Rima Giedraitytė, „Žiburio“ mokykla Detroit, už pasaką „Žasis"; Diana Jankutė, „Žiburio“ mokykla Detroit, už pasaką „Paklydusi antis"; Liana Sontaitė, „Žiburio“ mokykla Detroit, už pasaką „Turtas";

paminėta vieta — Marius Aleksa, Maironio mokykla Lemont, IL, už pasaką „Danias ir Rimo nuotykis su gandra"; Giedrius Bagdonas, „Atgimimo“ mokykla Connecticut, už pasaką „Gandriukas"; Diana Karvelytė, „Žiburio“ mokykla Detroit, už pasaką „Jokūbas ir Henrikas"; Laura Šalčiūnaitė, Vinco Krėvės mokykla Philadelphia, už pasaką „Berniukai ir ganytos"; Ingrida Trimakaitė, Čikagos mokykla, už pasaką „Pasimetusi antytė";

Antrojo konkurso dalyviai,

pirma vieta — Vytas Bradūnas, Karaliaus Mindaugo mokykla Baltimore, už legendą „Vytauto Didžiojo karūnos pagrobimas"; Eglė Petraitytė, Kristijono Donelaičio mokykla Vašingtone, už legendą „Medkirtys"; Rima Šeštokaite, Vinco Krėvės mokykla Philadelphia, už legendą „Užburta knyga";

antra vieta — Vytas Karalius, Maironio mokykla Lemont, IL, už legendą „Grybo pilis"; Lina Maciūnaitė, Vinco Krėvės mokykla Philadelphia, už legendą „Vizija"; Alina Naujokaitytė, Kristijono Donelaičio mokykla Vašingtone, už legendą „Sauliaus Neringa";

trečia vieta — Andrius Limantas, Boston mokykla, už legendą „Herkus Mantas ir miltinė Neringa"; Laura Šeštokaite, Vinco Krėvės mokykla Philadelphia, už legendą „Vy-

JAV LB Švietimo tarybos skelbto konkurso laimėtojai Vinco Krėvės lit. mokykloje Philadelphijoje. I eil. iš kairės: Laura Šalčiūnaitė, Monika Rukšytė, Marija Rukšytė, Aleksandras Kučas; II eil.: Adria Bagdonavičiūtė, Lina Maciūnaitė, Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė. Viktoro Kučo nuotrauka.

5-8 skyrių mokiniai, turėjo su-

kurti legendą apie bet kurį Lietuvos kunigaikštį. Jie buvo suskirstyti į dvi grupes: 5-6 skyrių mokinius ir 7-8 skyrių mokinius. Laimėtojų buvo dvidešimt šeši:

Pirmoji grupė:

pirma vieta — Nerijus Aleksa, Maironio mokykla Lemont, IL, už legendą „Vytauto paslaptis"; Danius Giedraitis, „Žiburio“ mokykla Detroit, už „Legendą apie Vytautą Didįjį"; Vytukas Kaspulis, „Žiburio“ mokykla Detroit, už legendą „Vytautas ir Vytautas"; Mantas Valiūnas, Maironio mokykla New York, už „Legendą apie kunigaikštį Domantą";

antra vieta — Aras Butkūnas, „Žiburio“ mokykla Detroit, už legendą „Gedimino nuotykis"; Lukas Dzidolikas, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles, už legendą „Pasaka apie Vytautą"; Inga Newsom, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles, už legendą „Gedimino nuotykis"; Renatas Tukys, „Žiburio“ mokykla Detroit, už legendą „Kestutis";

trečia vieta — Vilija Bizinškauskaitė, Boston mokykla, už „Mindaugo legendą"; Aura Neidhardt, Boston mokykla, už legendą „Vytauto metai"; Laura Pliopaitė, Čikagos mokykla, už „Legendą apie kunigaikštį"; Ina Salikytė, Vinco Krėvės mokykla Philadelphia, už legendą „Rastusis žvejas"; paminėta vieta — Matas Anuzis, „Žiburio“ mokykla Detroit, už legendą „Gedimino sapnas II"; Adria Bagdonavičiūtė, Vinco Krėvės mokykla Philadelphia, už legendą „Gudriausias žmogus"; Gintas Bradūnas, Karaliaus Mindaugo mokykla Baltimore, už „Legendą"; Vitas Paškus, „Žiburio“ mokykla Detroit, už legendą „Gedimino nuotykis su dievais"; Rugilė Tuškevičiūtė, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles, už „Legendą apie Kestutį ir Birutę"; Aleksas Vilkas, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles, už legendą „Aleksandro sapnas";

Antroji grupė:

pirma vieta — Vytas Bradūnas, Karaliaus Mindaugo mokykla Baltimore, už legendą „Vytauto Didžiojo karūnos pagrobimas"; Eglė Petraitytė, Kristijono Donelaičio mokykla Vašingtone, už legendą „Medkirtys"; Rima Šeštokaite, Vinco Krėvės mokykla Philadelphia, už legendą „Užburta knyga";

antra vieta — Vytas Karalius, Maironio mokykla Lemont, IL, už legendą „Grybo pilis"; Lina Maciūnaitė, Vinco Krėvės mokykla Philadelphia, už legendą „Vizija"; Alina Naujokaitytė, Kristijono Donelaičio mokykla Vašingtone, už legendą „Sauliaus Neringa";

trečia vieta — Andrius Limantas, Boston mokykla, už legendą „Herkus Mantas ir miltinė Neringa"; Laura Šeštokaite, Vinco Krėvės mokykla Philadelphia, už legendą „Vy-

tauto dienoraštis".

Rašinių konkursuose iš viso dalyvavo aštuoniasdešimt mokinių iš vienuolikos lietuviškų mokyklų. Rašinius vertino Vilija Aukštuolienė, Renata Butauskienė ir Giedrė Starinskienė. Laimėtojų rašiniai bus išspausdinti žurnale „Eglutė".

Aukštesniųjų mokyklų rašinių konkursas

Švietimo taryba aukštesniųjų mokyklų keturių klasių moksleiviams paskelbė trijų temų rašinių konkursą. Šiais metais minime rašytojo Aloyzo Barono dvidešimties metų mirties metines. Pirmoji tema skirta šiai sukačiai paminėti: „Partizanai — Lietuvos didvyriai Aloyzo Barono romane „Vėjas lekia lyguma". Moksleiviai turėjo parašyti autoriaus biografiją ir romano ištraukos turinį, paaiškinti pokario laisvės kovotojų ryšį, jų sunkią padėtį, nepalaužiamą valią kovoje už nepriklausomą Lietuvą. Temą galėjo praplėsti savo giminių Lietuvos laisvės kovų prisiminimais. Likusios dvi temos pavadintos „Kuo aš tikiu" ir „Pasitikėjimas ir atvirumas".

Šiame konkurse dalyvavo aštuoni mokiniai. Visi laimėjo: pirmą vietą — Vaiva Bučmytė, „Aušros" aukštesnioji mokykla Cleveland, už temą „Kuo aš tikiu" ir „Pasitikėjimas ir atvirumas"; Nomedą Girniūtę, Boston aukštesnioji

Prekmijos ir pažymėjimai laimėtojams buvo įteikti mokslo metų užbaigimo iškilmėse. Vienu trijų konkursų komisijos sveikina laimėtojus ir džiaugiasi mokinių kūrybingumu.

Linkime visiems gražių vasaros atostogų!

ATEIKIT Į MANO KAIMĄ

Rašinyje, PLB Švietimo komisijos skelbtame konkurse laimėjęs I vietą

Supas ir supas ant seno klevo sūpuoklės. Nebeatmenu, kada jas padirbo tėvelis. Jose krykštavo mano brolis Kestutis, jos sūpavo ir mano nerūpestingiausias gyvenimo dienas. Kai prarastu mano maža sesutė Laimutė, aš sodinu ją į sūpuoklės — ir ji tuoj pralinksmėja. Laimutė pakelia aukštai galvą ir šaukia gandra, praskrendantį į savo lizdą, kurį prieš daugelį metų pasidirbo medyje, kluono gale. Jis parsinešė dar vieną šakelę, padėjo į savo namą, ir klekavo net ant petių užvertęs kaklą. Labai brangus mums šitas gandrakas visos mūsų šeimos laukiamas. Kiekvieną pavasarį su džiaugsmu mes jį pasitinkam, pašnekinam. Tegul būna čia, su mumis, tais savo lizdą, per vaikus. Būtinai pasigiriam kaimynams — juk ne kiekvienoje sodyboje apei gyvena šie paukščiai. Praėjusį pavasarį mes, vaikai, pamatėme naują kalniuką — ateinančią mums, kaip visada, galvo-trūkiais pasileidom jos pasitikti. Ir vos atgaudami kvapą, pasigyrėm parskridusiais gandrais — tai buvo naujaušias mūsų žinia. Mes šaukėm vienas per kitą, ir kai pagaliau kiek apsimom, aš pasitėbėjau, kad senelės akys susižibėjo. Ji prabilo: „tai vai-

mokykla, už temą „Partizanai — Lietuvos didvyriai Aloyzo romano „Vėjas lekia lyguma"; Tomas Mikuckis, Šv. Kazimiero mokykla Los Angeles, už temą „Pasitikėjimas ir atvirumas"; Lina Rauchaite, Maironio mokykla Lemont, IL, už legendą „Girios paslaptis"; Vida Žiaugraitė, Boston aukštesnioji mokykla, už temą „Partizanai — Lietuvos didvyriai Aloyzo Barono romane „Vėjas lekia lyguma";

antrą vietą — Vesta Dvareckaitė, „Aušros" aukštesnioji mokykla Cleveland, už temą „Pasitikėjimas ir atvirumas"; Aistė Narkevičiūtė, Boston aukštesnioji mokykla, už temą „Partizanai — Lietuvos didvyriai Aloyzo Barono romane „Vėjas lekia lyguma"; Teresė Paškonytė, „Aušros" aukštesnioji mokykla Cleveland, už temą „Kuo aš tikiu".

Konkurso komisiją sudarė Alicija Brazaitienė, Regina Kučienė ir Rūta Kučienė.

JAV LB Švietimo taryba nuširdžiai dėkoja prelatui Juozui Prunskui, dosniam lietuviško jaunimo rėmėjui, už piešinių ir rašinių konkursams skirtas premijas.

Linkime visiems gražių vasaros atostogų!

R.K.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pato išlaidas, pakvatinamų už prenumeratą nesučiama. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant (Lietuva):			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius — Dariusz Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors abejoj.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotira. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomui, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Sveikiname (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Hickory Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6818 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9985
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.
MORE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akty ligos / Chirurgija
9630 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

dar be vakarienes?). Gale kluono sušlama skalbiniai. Dar pasigėrėk gilių margumų darželyje, giliai įtrauk ir plaučius motiejukų kvapą. „Eikit, vaikeliai, miegot“ — jau atsigulus kalba motina. Tėvelis sėdi ant lovos krašto. Meldžiasi. Už šią dieną, už ramų sapną, už ryčieną, už mus visus. Ar tu žinai, žmogau, kad kaimiečio vasara nupinta iš simty, tūkstančių, va, šitokių vasaros akimirų, iš mažiųjų dalelių. Jūs sudėtum ir saują, ir širdį. Tik tu pabok su manim. Ateik į mano kiemą, kai nutirps paskutinis sniegas, kai artinsis Velykos. Pirmiausia apdabinsim seną kryžių, prie namų. Iš spalvotų popieriukų pridirbsim gėlių, o parsinešė iš eglėnėlio egliaukų, nupinsim vainiką ir, gelėmis apkašė, papuošim nubaltintą akmeninį kryžių. 1932-iejį... Apsaugok mus, Viešpatie! Ši kryžių pastatė tėvelio brolis... Dar pasveiktu motiutę. Ir dar papuoškim koplytelę, ten, prie medžio, kur už plento.

Nužalta į 4 psl.

NEKELKIME LIETUVAI GRĖSMĖS PATYS

L.R. prezidento Valdo Adamkaus kalba, pasakyta
2000.06.23 per televiziją

Pastarųjų dienų aktualijos privertė mane kreiptis į Jus. Visuomenėje su susirūpinimu diskutuojami Seimo sprendimai, Lietuvos vidaus ir užsienio politikos klausimai. Ši vakarą noriu išsakyti savo nuomonę.

Nuolat susitinku su įvairių sričių žmonėmis, iš klausau kasdienių jų rūpesčių. Matau, kaip nelengvai šiandien gyvena Lietuvos ūkininkas ir mokytojas, gydytojas ir verslininkas.

Lietuvos ūkis po krizės atsigauja lėčiau nei tikėtasi. Dar prieš pusmetį kalbėta, kad vasarą bus įmanoma pakoreguoti „vargo biudžetą“ ir skirti daugiau lėšų socialiniams reikalams. Deja, atrodo, to padaryti nepavyks. Mūsų laukia nelengvas ruduo. Savivaldybės, ligoninės, mokyklos, kultūros ir mokslo įstaigos šiandien trūksta lėšų. Del anksti vykdytos nerealios įsipareigojimų politikos, laiku neįgyvendintų reformų valstybė lieka įsiskolinusi žemdirbiams, verslininkams, savivaldybėms. Šios taip pat brenda į skolas. Del didelių tarpusavio įsiskolinimų daugėja nusivylimai. Pažėdinėjami įstatymai.

Šias problemas senesniai aptariau su ministru pirmininku ir savivaldybių asociacijos prezidentu. Paprasčiau premjero savivaldybių finansiniams klausimams skirti ypatingą dėmesį — nei mokyklų, nei ligoninių darbas neturi sutrūkti. Teismai ir demonstracijos padėties nepagerinsime. Ir vyriausybė, ir naujas savivaldybės pakvietiau ieškoti sutarimo ir racionalių sprendimų, kad kuo mažiau nukentėtų žmonės gyvybiškai svarbūs bendri reikalai. Kad būtų pradėta laikyti įstatymų ir finansinių įsipareigojimų. Taip pat manau, kad neatsiliekant turi būti priimti įstatymai, kurie nebeleistų vyriausybei didinti savivaldybių įsipareigojimų be papildomo finansavimo, kurie užtikrintų Seimo vykdomą vyriausybės kontrolę ir nesudarytų prielaidų mokesčių nemokėjimui.

Dabartis reikalauja Seimo demesio realioms, skaudžioms žmonių problemoms. Reikalauja aiškių veiklos primybnų. Jų sąrašą prieš kurį laiką Seimui pateikė Andriaus Kubilius vadovaujama vyriausybė. Tačiau, atrodo, kad Seimo dauguma jau numojo į jį ranka. Pastaruoju metu Seimo darbe matyti vis daugiau abe-

jingumo tikriems žmonių rūpesčiams. Vis daugiau išleidžiama atmetinai parengtų įstatymų.

Noriu pastebėti: dabartinės kadencijos Seimui iš esmės liko dirbti paskutinis mėnuo. Ši rudenį praktiškai parlamentas jau nebegalės posėdžiauti. Tačiau šiandien Seime svarstomi klausimai, kurie tikrai nėra svarbiausi Lietuvos žmonėms. Gintijamasi dėl Karo padėties, Alkoholio kontrolės, Bevariklio transporto įstatymų. Nejaugi tai tikrieji Seimo darbo pirmumai? Kartais atrodo, kad dabartinė dauguma jau nepajėgi racionaliai tvarkyti šalies vidaus reikalų ir savo negali mėginti nuslėpti, provokuodama užsienio politikos įtampas.

Vis dėlto tikiuosi, kad valdanciosios partijos dar sugebės susitelkti rimtiems klausimams ir konstruktyvių jų sprendimui. Valstybės interesai negali būti aukojami artėjantių rinkimų taktikai. Deja, daugėja požymių, kad šiuo metu valstybės užsienio politiką mėginama paversti rinkimų kampanijos priemone. Mėginama išjudinti vieną iš kertinių šios politikos akmenų — gerus kaimynystės santykius. Rizikuojama supriešinti Lietuvą su kaimynais. Tai prieštarauja nacionaliniams valstybės interesams.

Rusijos grėsmė iškeliama, kaip svarbiausias argumentas, siekiant narystės NATO ir Europos Sąjungoje. Tai sena barikadų politika. Ji negatyvi ir nelanksti. Ji grąžina mus atgal į problemų, konstruktyviai su kaimynais bendrauti nepajėgiančių, valstybių ratą. Toks politinis elgesys atitolina mus nuo euroatlantinio sambūvio principų. Atitolina nuo Vakarų šalių bendrijos.

Esu jūsų išrinktas valstybės vadovas. Priimu Konstitucijos man skirtą asmeninę atsakomybę už Lietuvos užsienio politiką. Todėl noriu aiškiai pasakyti: Lietuva negali nuolat būti istorijos ir geografinės orientacijos ir geri santykiai su Rusija — suderinami dalykai. Tai liudija ir ligšiolinė Lietuvos užsienio politika.

Suprantama, mes neturime nuolatidžiauti ir žemintis. Neturime nusileisti kaimynų peršamiems istorijos iškreipimams. Taip, Lietuvos ir Rusijos santykiuose išlieka daug sudėtingų klausimų. Rusijos demokratijos plėtra — pakankamai prieštaringa. Negalime

Tarptautinio Vilniaus kongreso „Komunizmo nusikaltimų įvertinimas“ dalyviai Lukiškių aikštėje prie buvusių KGB rūmų paminėjo Gedulo ir Vilties dieną. Priekyje iš kairės: prez. Valdas Adamkus, ministras pirmininkas A. Kubilius, Seimo pirm. V. Landsbergis, Vilniaus apskrities viršininkas A. Vilunas. Algimanto Žižūno nuotrauka.

to nematyti. Tačiau nekeltume Lietuvai grėsmės patys. Šiuo metu privalome ieškoti bendrų interesų, ieškoti dalykų, dėl kurių pajėgiame susikalbėti. Tuomet bus įmanoma susitarti ir tais klausimais, kurie mus ir Rusiją šiandien skiria.

Esu įsitikinęs, kad valstybės užsienio politika visų pirma turi tarnauti jums, Lietuvos žmonėms, jūsų ir jūsų šeimų gerovei. Manau, kad šiandien mums svarbu rūpintis ne tik okupacijos žalos atlyginimu, bet ir mūsų verslo sąlygomis, naujų rinkų paieška, pagaliau — sutarčių dėl valstybės sienų ratifikavimo. Lietuvos žmonių gyvenimas negali tapti neatšakingo politikavimo įkaitais.

Šiandien negaliu nutylėti ir ypą gėdingų faktų. Mūsų valstybei nedaro garbės dabartinis kai kurių aukštųjų politikų elgesys: vėl kaip 1992 metais kitų partijų vadai skundžiami Vakarų šalių atstovams, kaltinami esą Rusijos agentai. Tokie lietuvių politikų akibrokštai kelia didelę neustatą pasaulio diplomatams. Jie liudija ir tautinės savivarbos stygių, ir dar labai žemą politinę krašto kultūrą.

Norėčiau, kad likusį kadencijos laiką Seimas padėtų vyriausybei spręsti konkrečius savivaldybių finansavimo, verslo sąlygų gerinimo, žmonių pensijų ir atlyginimų klausimus. Šie klausimai rūpi visiems piliečiams. Jų sprendimų vyriausybė ir savivaldybės privalo ieškoti ne teismo salėse, ne mitingų aikštėse, bet eidamos konsultacijas ir abipusių kompromisų keliu.

Ši rudenį rinksime naują Seimą. Aš tikiu, kad dauguma mūsų partijų, išskyrus kraš-

MOLĖTŲ OBSERVATORIJOJE ATRASTA NAUJA PLANETA

Trys lietuvių astronomai atrado naują Saulės sistemos mažąją planetą, pranešė Teorinės fizikos ir astronomijos instituto Observatorijos vedėjas profesorius Vytautas Straizys.

Tarptautinės astronomų sąjungos astronominių atradimų biuras Cambridge naująją planetelę užregistravo laikiniu „HYT“ pavadinimu, kol jai bus suteiktas oficialus tikrinis vardas.

Naująją mažąją Saulės sistemos planetą, skriejančią asteroidų juostoje tarp Marso ir Jupiterio planetų orbitų, astronomai Kazimieras Černis, Vygasdas Laugalys ir Justas Zdanavičius, kaip pasakoja prof. V. Straizys, atrado naktį iš birželio 5-osios į birželio 6-ąją. Atradimo metu planetelė buvo 18-ojo ryškio, jos atstumas nuo Žemės — 220 milijonų kilometrų. Apskaičiuota, kad planetelės skersmuo yra maždaug 5 kilometr-

trai, apskriejimo aplink Saulę periodas — 3,8 metai.

Mažoji planeta atrasta Maksutovo sistemos teleskopu, panaudojant Tromso universiteto (Norvegija) elektroninę CCD kamerą, leidžiančią paveiksluoti labai silpnus ir tolimus dangaus objektus. Ši kamera Molėtų observatorijoje veikia jau trečias mėnuo, ją vykdo mokslinius stebėjimus Lietuvos ir Norvegijos astronomai.

Be minėtos planetelės, pasak prof. Straizio, Lietuvos astronomai dar gavo ir kitų dangaus kūnų nuotraukas: stebėtos septynios tolimos kometos, devynios mažosios planetos, tolimiausia Saulės sistemos planeta Plutonas. Taip pat tyrinėti greitai kairių žvaigždžių spindesio svyravimai, kuriuos sukelia seisminės bangos, sklindančios iš jų gelmių. Šių žvaigždžių tyrimai vykdomi pagal tarptautinę programą, į joje dalyvauja Edmundas Meištas, Rimvydas Janulis ir Romualdas Kalytis. (Elta)

tutines politines grupes, yra pajėgios pjsiimti atsakomybę už tolesnę mūsų valstybės raidą, yra pasirengusios ištikimai ginti Lietuvos ir jos piliečių interesus. Norėčiau, kad prasidedanti rinkimų kova būtų konstruktyvi ir korektiška. Kad partijos šį kartą varžytųsi ne retorika, ne emocijomis, bet konkrečiomis programomis, Lietuvos vizijų alternatyvomis. Norėčiau, kad rinkimų metu mes visi, ir partijos, ir rinkėjai, kurtume naują politiką — atsakingą, sprendžiančią realias žmonių problemas, tarnaujančią tautos atečiai.

Gore". Vaziuojant apie Memphis miestą, matėme Danny Thomas įsteigtą ligoninę, St. Jude vardą, skirtą vaikų ligų tyrimui bei gydymui.

Diena graži, saulėta, jau beveik 50 F. laipsnių. Pervaziuojame didingą Mississippi upę, kurios vidury susieina Tennessee ir Arkansas valstijos. Ant tilto, kur yra šių valstijų sienos, kabo didžiulė iškaba: „Arkansas valstija, the home of prezident Bill Clinton“.

Pervaziavus tiltą, tuoj pat pastebėjome, kad šioje valstijoje keliai daug prastesni. Net nesijaučia, kad vaziuojame greitkelio. Dešinėje matyti Greyhound parkas, čia vyksta šunų lenktynės. Vis skirtinga nuo šiaurinių valstijų, kur vyksta arklų lenktynės.

Prie šio greitkelio matėme netoli viena kitos tris benamus moteris, kurios krepšiuose nešėsi savo visą turą. Tikrai liūdina ir neaišku, kodėl jos čia: ar jau kurį kartą ban-

do gatvėse gyventi, ar neseniai atleistos iš kokios nors ligoninės, prieglaudos. Tai vėl vaizdas, kurio neteko matyti šiaurinėse valstijose. Tačiau tokius benamus matėme San Francisco mieste, California. Bet ten toks gyvenimas kai kuriems yra priimtas.

Po valandos sustojome poilsio aikštelėje. Vieta išdėstyta kaip parkas ir čia pamatėme, ko iki šiol niekur neteko matyti: sustatyti maisto ir gėrimų automatai iš priekio uždengti storu metaliniu sietu — grotimis. Iškirpta tik langeliu, per kuriuos galima pinigų įmesti ir gauti prekę pasiimti. Prie pačių automatų neįmanoma prieiti. Tai lyg ir pasako apie šios valstybės saugumą, t.y. daug vagysčių, kad šie automatai taip apsaugoti.

Toliau, stumdami į pietus, apukome Little Rock, Arkansas valstijos sostinę. Nuostabu, ten buvo gatvė pavadinta Scott Hamilton vardu. Na, ar neprasmingiau būtų

* Ministras pirmininkas Andrius Kubilius, pagerbdamas 80-metį švenčiantį Lietuvos diplomatinio patriarcho ambasadorių Vytautą Antaną Dambra, pirmadienį pakvietė į pietų, kurių metu V. A. Dambra informavo apie savo veiklą, atstovaujant Lietuvai Ispanijoje. Premjeras A. Kubilius padėkojo ambasadoriui už jo darbus, siekiant Lietuvos nepriklausomybės, ir diplomatinės pastangos vėliau, jau stiprinant Lietuvos valstybę. (Elta)

valstiją pavadinti „Scott Hamilton namais“, o ne „Bill Clinton namais“? Toliau pravažiavome Hope miestelį, Bill Clinton gimtinę. Iškaboje parašytas ir namo adresas. Romas tik paspaudė

Pietaujame Kaledų vakare. Pirmasis iš kairės: karavano vadovas Fred.

Danutė Bindokienė

Kai meška pabunda, erzinti pavojinga

Nėra abejonės, kad Vakara, nors aiškiai pataikaudami naujam Rusijos prezidentui, tuo pačiu stengiasi jį pažinti ir nuspėti, kuria linkme ilgai pasuks rusų tauta. O toji tauta, atrodo, daug vilčių deda į Vladimir Putin, nes jo kieta ranka, parodyta dar prieš rinkimus, kai tuometinis prez. Boris Jelcin pasikvietė ministrą pirmininku ir iš esmės savo „įpėdinu“, žadina viltį sugrąžinti „prideramą užsienio pagarbą motulei Rusijai“.

Rusas niekuomet neprarado meilės ir lojalumo savo tėvynei, net dešimtmečiais kantriai nešdamas komunizmo jungą. Jis visuomet didžiavosi savo Rusijos pasiekimais ir laimėjimais. Didžioji tautos dalis tikėjo komunizmo peršama propaganda, kad Rusija yra pranašesnė už visas Vakarų šalis, kurios iš pavydo Rusijos nekencia ir pirmiausia taikusia proga norėtų ją sužlugdyti. Juk per daugiau kaip septyniadesimt komunistinio režimo metų ta propaganda maitinamos, užaugo kelios kartos. Tad ir nusistebėjimas, kad lietuviai ar kiti okupuotų kraštų gyventojai gali būti nepatenkinti Rusijos glose ir norėti nepriklausomybės daugeliu atvejų buvo reiškiama iš įsitikinimo.

Po sovietų imperijos sumenkėjimo ir žlugimo, rusų tautos prestižas, prarastas užsienio akyse, galbūt daugiausia skaudino eilinio Rusijos gyventojų širdį. Nesėkmingi Boris Jelcin politiniai ėjimai, artima draugystė su Amerika ir pataikavimas Vakarams, kai tuo tarpu užsienio parama nepasiekė remtinių, o pateko į naujų turuolių kišenės, dar sutvirtino tą nuomonę.

Ir staiga su savo pažadais grąžinti Rusijai ne tik vidaus tvarką, bet ir deramą pagarbą užsienio akyse, atsirado Putin. Tauta jo pažadais tiki, net jeigu „dar kurį laiką reikės pakentėti, susiveržti diržus“, net jeigu jo grietia ranka dar tvirtiau sugniaus Čecėniją ar kuria kitą nepaklusnią valstybę, norintą išsprukti iš Kremliaus pasparnės.

Rusų entuziazmas ir vakariečių atsargumas daro Vladimir Putin dvigubai pavojingą. Rusijos meška šiuo metu jau pabudusi, tad jos erzinti neverta... Ar į tą pataikautojų būrį turėtų įsijungti ir Baltijos valstybės, o juo labiau Lietuva? Į tą klausimą atsakymo turėtų ieškoti pati Lietuvos

valdžia — ir Seimas, ir Vyriausybė, ir prezidentas.

Šiuo metu, atrodo, tik prezidentas į santykius su Rusija eina atsargiais žingsniais, tvirtindamas, kad rizikuoti neužsimoka, gal net pavojinga, kad su kaimynais, ypač galingsais, ypač kai jų elgesys aiškiai nenusipėjamas, reikia elgtis diplomatiškai, apdairiai, kartais net nuolaidžiai, nepaleidžiant iš akių ateities ir visų galimų išsukiančio elgesio pasekmių.

Šis prezidento įžvalgumas, nors daugeliui, tiek Lietuvoje, tiek užsienio lietuvių tarpe, pakelia kraujospūdį, vis tik yra sveikintinas. Nieko čia užsispyrimo ar griežtais reikalavimais nepasieksi, bent dabar, kai Rusija yra ant naujų reformų slenksčio, naujo ir kitaip į santykius su užsieniu žiūrincio, prezidento rankose. Kol jos kelias į ateitį neaiškus, kol toji padėtis vėnaip ar kitaip nusistovės, Lietuvos prezidento atsargumas ir atviras nepasitenkinimas kai kurių kitų įtakingų politikų ėjimais, visiškai pateisinamas.

Norim nenorim, Lietuvos valdžios viršūnių politinė struktūra netrukus pasikeis. Nors mums šiandien neabejotai, kas su kuo, kas prieš ką, bet persigrupavimas vyksta. Ar jis kurtomas vien naujų poreikių malkomis, ar kažkas „iš šalies“ užvertia kuro, nesunku labiau stebinti tuos ėjimus suvokti. Tačiau stebina ir nerimą kelia sprūdis, nuolat gylėjantis tarp prezidento ir seimo pirmininko sprendimų, pažiūrų, žodžių ir poelgių. Labai taikliai padėti apibūdino prez. Adamkus savo kalboje, pasakoję per televiziją birželio 23 d. (ji ištisai spausdinama šiame pamiame puslapyje). Verta į tai atkreipti dėmesį.

Seimo pirmininką užsienio lietuvių pažįsta ir gerbia. Daugelis jį rėmė praėjusiose rinkimuose, nepaisant, kad Lietuvoje jo pralaimėjimas buvo gėdingai skaudus. Populiarumo sąrašuose ir dabar V. Landsbergio pavardė labai žemai įrašoma, tad ir kyla klausimas: nejaugi jis, beato-dairiškai „spausdamas Rusiją“, stengiasi tam tikruose Lietuvos gyventojų sluoksniuose atgauti populiarumą ne tik sau, bet ir konservatoriams? Nenorime tikėti, kad V. Landsbergis taip neapdairiai elgtųsi...

greičio pedalą...

Išvaziavome lygiai 10 val. ryto, o jau 4:30 val. p.p. su keliais sustojimais, atvaziavome 300 mylių ir tvarkėms KOA stovyklavietėje prie Texarkana. Nors šiose stovyklavietėse

vieta būna nelabai erdvia, bet žiemą mažiau keliautojų, turime vietos, kiek tik norime. Ankstyvą atvykimu, čia valanda viskas anksčiau, baigėme „Aviną“ paruošti tolimesnei kelionei. Bus daugiau

SU PALAPINE Į MEKSIKĄ

Nr. 2
Tėsinys

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Gruodžio 21 d.

Atėjo pas mus vaikučiai apie 7:20 ryte, uždegė šviestas ir „labas rytas, laikas seneliams keltis“. Puiku, mes kaip tik norėjome kuo anksčiau išvažiuoti. Tad papusryčiavę, atsiveikinę, pasukome į Nashville, o ten kitu keliu į Memphis. Romo ir Aido apkaiciavimu, tai turėjo būti 400 mylių, ilgiausia kelionė per dieną iki Texas, bet... pasirodo tai yra 500 mylių kelionė. Romas daug geriau jaučiasi, tai gerai vaziuojame, vėjo mažiau. Atvaziavus 300 mylių, už Nashville sustojome užkąsti. Toliau vaziuojant, ties Jackson užukome nusipirkti benzino. Nuvažiavus nuo greitkelio, rydylės neleidi sukli į kairę. Tai apukome gerą ratą, o ten

tik restoranai, valgyklos, viešbučiai, nėra benzino stotijų. Teko dar pavažinėti, kol suradome. Toliau liko vos 100 mylių ir už poros valandų jau įvaziavome į KOA stovyklavietę, kuri yra truputį į rytus nuo Memphis, Tenn. Elvis Presley tėvyne.

Pagaliam, mūsų pirma nakts stovyklauti. Romas kiek prigulė, o aš bandau pasivyti su dienos įspūdžiais. Tikrai reikia šį vakarą pailsėti. Rytą bus daug trumpesnė kelionė — apie 373 mylios iki beveik Little Rock, Arkansas.

Gruodžio 22 diena

Vaziuojame toliau. Romas geriau jaučiasi. Įvaziuojant į Tennessee valstiją, virš kelio buvo iškaba: „Tennessee, the home of Vice President Al

RAŠINIŲ KONKURSAI PASIBAIGUS

PLB Švietimo komisija jau ketvirtą kartą kviečia Karaliaučiaus srities, Ukrainos, Maskvos, Punsko ir Gudijos lietuviškų mokyklų mokinius dalyvauti rašinių konkurse. Šio konkurso mėnais ir šiais metais mieliai sutiko būti Raimundas Grigaliūnas ir PLB Švietimo komisija. Konkurso dalyviai buvo suskirstyti pagal amžių. Pirmajai grupei priklausė 10-12 metų mokiniai, antrajai — 12-16 metų. Mokiniai buvo pasiūlytos net keturios temos: „Tėvų ar senelių pasitraukimas iš gimtojo krašto“, „Idomišias vasaros įvykis“, „Kuo galiu užaugęs pasitarnauti Lietuvai“ ir laisva tema.

Šiais metais mokiniai buvo ypač aktyvūs — sulaukta per 60 rašinių. Komisija, kurią sudarė Švietimo tarybos pirmininkė Regina Kuciūnė, Irena Polikaitienė, Alicija Brazaitienė, Rūta Kuciūnė, Viktoras Kučas ir Dalia Badarienė, apsvaistiusi visus rašinius, nusprendė įvertinti visus kūrinius. Pirmąją vietą ir 30 dol. premiją jaunesniųjų grupėje laimėjo Agnietė Dubnovaitė, Dmitrijus Gorbaciovas, Birutė Birgelytė, Viktoras Šliaužys, Ramona Pikytė, Gražina Dervinytė, Liza Gav-

rilova, Romas Grublys. Antroji vieta ir 20 dol. premija atiteko dar trylikai mažųjų kūrėjų. Visiems kitiems šios amžiaus grupės rašinių autoriams buvo paskirta trečioji vieta ir 20 dol. premija.

Vyresniųjų amžiaus grupėje pirmoji vieta ir 40 dol. premija atiteko Birutei Priclekaitei, Violetai Markevičiūtei, Aldutei Birgelytei, Daliai Sendai- tei, Violetai Dobrovolskytei, Jurgitai Kardaškaitei, Viktorui Jakutiui ir Ievai Šitarskytei. Antroji vieta ir 30 dol. premija buvo paskirta dar 10 mokinių. Visi kiti kūrėjai užėmė trečiąją vietą ir laimėjo 20 dol. premiją.

Švietimo tarybos pirmininkė Regina Kuciūnė planuoja rug- sėjo mėnesį lankyti konkurso dalyvių mokyklose ir įteikti jiems pinigines premijas ir padėkos raštus. Pinigines premijas bus įteiktos ir šių mokinių mokytojams.

Malonu, kad sulaukta to- kio aktyvaus mokinių dalyva- vimo. Nuostabi padėka mece- natams Raimundui Grigaliū- nui ir PLB Švietimo tarybai už suteiktą galimybę jaunimui dalyvauti tokio pobūdžio kon- kurse.

Dalia Badarienė

PARTIZANAI — LIETUVOS DIDVYRIAI

Rašinys, JAV LB Švietimo tarybos rašinių konkurse laimėjęs I vietą

Rašytojas Aloyzas Baronas gimė 1917 m. gruodžio 12 d. Vabalninke, Biržų apskrityje. Jis lankė gimnaziją, paskui Kauno universitetą, o vėliau studijavo Frankfurto universi- tete, Vokietijoje. Į Jungtines Amerikas Valstijas atvyko 1949 m. ir apsigyveno Čikago- je. Jis išleido su savo knyga iš gyvenimo „Žvaigždės ir vėjai“.

Klasėje skaitėme dvi ištrau- kas iš A. Barono romano „Vė- jas lekia lyguma“ — „Tyliosios moterys“ ir „Molinė piliis“. Jo- se rašoma apie lietuvių po- grindžio sąjūdį prieš oku- pantus rusus.

Apsakymo „Tyliosios mote- rys“ pagrindiniai herojai Mi- kalojus, Uosis ir Šeštukas yra partizanai. Veiksmas vyksta prieš Motinos dieną. Mikalo- jus mėgstamas užsiėmimas yra medžio pjaušimas. Jam liudna, nes dabar, prieš Moti- nos dieną, kenčia tiek daug moterų. Mikalojus papasako- jo, kad Uosis buvo vertėjas, o atėjus rusams, turėjo slapstyti- tis. Daug vyrų turėjo tapti partizanais, kai okupavo Lie- tuva. Lietuvių moterys labai daug padėjo vyrams išsilaikyti miške. Moterys prieš okupan- tus įvairiai kovojo: palaikė su partizanais ryšius, parūpino jiems maisto ir drabužių, glo- bojo našlaičius, kentė perse- kiojimus ir tarymus. Pasako- jo apie ryšininkę Ramunę, ku- ri buvo suimta, prižiūri prie- ratų ir tempiama į Pakruojį. Ji buvo mušama, tardoma, jos

pirstai buvo sutraiškinti, bet ji neišdavė organizacijos. Parti- zanai žinojo, kad juos atsi- mins istorija ir palaikys tei- singai kovojusius už laisvę. Tiesa išliko, ir jie nebus už- miršti. Tačiau dabar apie par- tizanus nieko nėra parašyta.

Mikalojus dar papasakojo, kaip Geležinio Vilko būrį ap- supo, ir jie turėjo trauktis. Al- dona ir jos vyras Pūkas kovojo priekyje, kol Pūka nušovė. Ta- da Aldona turėjo bėgti nuo rusų. Ją užpuolė šuo, kurį ji nušovė pistoletu. Paskui ją pasivijo rusų kapitonas ir griebė už pečių, bet ji durė jam į krūtinę su suomišku pei- liu. Tada ji numetė savo ap- siaustą ant eglės, į kuri ap- gauti rusai gal pusę valandos šaudė. Aldona perbrido Tyru- lių pelkęs ir netoli Radviliškio prisiglaudė pas ūkininką. Par- tizanai stebėjosi, kad taip nar- siai kovojo lietuvių moteris. Bet buvo ir kitos — „tyliosios moterys“, kurios kovojo prieš rusus, padėdamos partiza- nams, o neidamos į mišką. Partizanai nežinojo, kaip dar padėkoti visoms moterims ir motinoms už jų darbus. Jie nutarė Motinos dieną atšvėsti su malda.

Laisvės kovotojai taip ryž- tingai kovojo prieš okupantus, nes norėjo, kad Lietuva būtų laisva. Tai buvo didžiausias jų tikslas. Partizanų gyvenimas buvo sunkus — jie visada tu- rėjo slapstytis, buvo persekio- jami ir tardomi ir jie patys, ir

Lietuviško žodžio šventė Čikagos lit. mokykloje 2000 m. pavasarį. D. Badarienės nuotrauka.

TARP MŪSŲ KALBANT

LIETUVININKŲ SIEKIAI IR DARBAI

Mažosios Lietuvos fondo ap- linkraštyje (2000 m. pavasa- ris) yra išspausdinta Viliaus Petėraičio, Mažosios Lietuvos Enciklopedijos vyr. organiza- toriaus ir tvarkytojo įsidėmi- tini žodžiai: „Sovietų okupaci- nio režimo dvasinės ir geogra- finės dykros kūrimas Mažosioje Lietuvoje ir Tvakstose yra ne tik smerktinas ir peiktinas, bet ir šaltininas, kaip gėdin- gas reiškinys mums autochto- nams, lietuviams ir visiems europiečiams. Piktžolėmis ap- augusioje dykroje vaikšto dvi- sinės ir geografinės dykros viešpatiai. Iš rytų išbrovę sla- vai baigia naikinti ir ištrinti mūsų senelių sukurta lietu- viškąją paveldą, nesiliauja pa- tys — ir per jiems palankius tarybininkus — slopinti Mažosios Lietuvos lietuviškąją at- mintį Lietuvoje, Rusijoje ir Europoje“.

„Mažosios Lietuvos fondo (MLF) valdyba negalėjo tylėti, matydama ne tik Mažosios Lietuvos niokiojimą, komunis- tų kuriama tušumas mūsų tė- vų žemėje, Europos centre, bet ir lietuviškos samonės tem- dymą, lietuviškų elementų ro- vimą iš lietuvių atminties, ieškojo būdų atgaivinti Mažosios Lietuvos atmintį: straips- niais, paskaitomis, konferen- cijomis ir, galop, bet ne ma- žop, knygomis...“

MLF jau išleido keliolika vertingų knygų. Didžiausias MLF užsimojimas yra išleisti Mažosios Lietuvos enciklope- dija.

Gytis Šernas, MLF valdybos pirmininkas, rašo: „Mūsų di- džiausias rūpestis — tai Ma- žosios Lietuvos Enciklopedijos išleidimas ir jos finansavimas. Kadangi pažadai paramai iš Lietuvos Respublikos šaltinių (dėl biudžetinės krizės) neiši- pildė, visa finansinė našta MLE ruošimui ir spausdini- mui užgulė ant Mažosios Lie- tuvos fondo pečių“.

Viliaus Petėraičio žodžiais, „galima didžiuotis, kad MLE pirmas tomas buvo išleistas beveik vien MLF suteiktomis lėšomis“. Aplinkraštyje deko- jama MLF nariams ir ypač Lietuvių fondui už suteiktą 18,000 dolerių paramą. Vė- liausiomis žiniomis, neseniai Vilniuje buvo surengtas suma- ketuoto enciklopedijos I tomo supažindinimas. Tikimas ne- trukus užbaigti šio tomo spausdinimo darbus. Iš viso numatoma išleisti 3 enciklope- dijos tomus, 3,000 egz. tiražu. Vyr. MLE redaktorius yra prof. dr. Zigmas Zinkevičius.

MLF pastangomis šią vasa- rą pasirodys Ansō Lymanto knyga „Man rūpėjo pasakyti tą, kas gulėjo ant širdies“. Ti- kimasi, kad netolimoje atei- tyje bus išleista ir Viliaus Pe- tėraičio, Jurgio Reisgio, Jono Stikloriaus knyga „Lietuvi-

ninkai kalbėjo, tebekalba, bet nebekalbes“.

MLF vėliausiam aplinkraš- tyje yra aprašyta fondo teikia- ma parama lietuvių puose- lėjimui Karaliaučiaus krašte. Rusų valdomame Karaliau- čiaus krašte gyvena tūkstan- čiai lietuvių. Daugelis, deja, silpnai kalba arba išvis neka- ba lietuviškai. Šiame krašte veikia kelios lietuvių draugi- jos, tautinių šokių ir dainų vienetai ir pan. Valdžios mo- kyklose, neretai prisitaikant prie nelabai dėkingų sąlygų, dėstoma lietuvių kalba.

Ieva Adomavičienė (MLF kasos globėja) rašo: „Karaliau- čiaus srityje mokoma lietuvių kalbos, skiepjiama meilė savo tautai 24-iose mokykloje įstaigo- se, dirba 36 mokytojai, 6 priešmokyklinio amžiaus auk- lėtojai. Bendras mokinių skai- čius — 683 vaikai“. Planuo- jama pasiūti vaikus vasarą vienam mėnesiui į lietuviškas šeimas Lietuvoje. Žinia, visa tai pareikalauja nemažų pas- tangų ir piniginių išlaidų.

Vilius Trumpjonas, Mažosios Lietuvos draugijos Čika- goje pirmininkas, praėjusiais metais lankėsi Lietuvoje ir Karaliaučiaus krašte. Jo teigi- mu: „Sunki ekonominė padėtis Rusijoje ir Lietuvoje yra labai jautinama šiame krašte lietu- vių kultūrinėje ir švietimo veikloje. Lietuvos Respublikos parama šio krašto lietuviams, nors ir buvo pažadėta, nebuvo įvykdyta, kaip numatyta“.

MLF remia lietuvių puo- selėjamą Karaliaučiaus krašte ir nuoširdžiai dekoja visiems talkininkams.

Petras Petrutis

JAV LB ŠVIETIMO TARYBOS SKELBTAS KONKURSAI

Atkelta iš 2 psl.

Aš atmenu, kai tėvelis padirbo ją ir visa mūsų šeima nuėjome prie storių klevų ir ją pritvirtinom.

Dabar — eilė aptvarkyti kiemą, margučius ar kepti pyragus Velykoms. Aną dieną buvo rekolekcijos bažnyčioje, mūsų kaime — Vidugiriuose. Žmonių buvo galybė, nes visi nori aprūpinti savo dvasią, prieti velykinės įpažinties. Kas pėsčias, kas važiuotas — skuba visi į Mišias, tik mar- guojasi moterų skarelės. Visa- da čia atvažiuoja kunigai iš Punsko ir iš Lietuvos. Kaip gera po tokių Mišių laukti Vė- lykų! Jautiesi lyg apiplautas nuo dulkių, lyg kas panaikino tavo slegiančias nuosėdas... Tada triūsk sau su motina vir- tuveje — tik dar skerstuves nunešk kaimynui. Patikrink dar, ar užteks kiaušinių, ar aguonų užtektinai prilukšty- ta, ar geras, tikras vaškas margučiams. Nušveisk dar langus. Išlygink baltą staltie- sę, nes kaip padengai Vėlykų stalą. Jeigu jau geri dažai, gali ruošti margint margučius. Dažus paruošti moka tik tėve- lis. Jis dar iš vaikystės žino „receptą“: prirenka surūdiju- sių geležių, ažuolo žievės, su- deda senam, alėmeniniam puode, užpila vandeniu ir „raugina“ užpečky, kartais,

pamaisydamas. Aišku, visa tai reikia atlikti keletą savaičių prieš Vėlykas, kad dažai būtų stiprūs ir gražiai apkaštų vašku išmargintą kiaušinių. Šventėms ruošiamės visa še- ma. Visi darbai turi būti atlikti laiku. Nes ateis Vėlykos ankstyvą rytą dar tau mie- gant. Ateis, dirst po langą — ir jeigu neras pas tavo mar- gučių, pyragų, alaus, ar pa- matys kur dulkes — po suolu, užpečky ar tavo sielą, tada neužeiš ir tavo namus. Jos nu- eis pas kaimyną, pas tavo gi- mines. Tave paliks: kieta, su- šalusi, sustagarejusį, bejaus- mį. Turi būtina pasiruošti šiai šventei ir pirmąją Vėlykų die- ną, anksti atsikėlęs, užgiedot su tėveliu: „Linksma diena mums prašvito“... Suvalgyk pusryčius, atsigerk sulos, štai atnešė brolis asotį. Dabar jau galima rėdytis į bažnyčią. Pas- kui dar užeiš pas motutę ir pas krikšto motiną — nuneši margučius. Antrą Vėlykų die- ną, vos apsišėrus gyvulėlius, jau renkasi svečiai. Motina nudedą vaisėmis stalą, tėvelis neša alų. Na, tėvelio vieninte- lis brolis, Jurgis (jaunesnysis mirė sušales kariuomenėje), ir teta Mariutė su šeimomis. Da- bar tai jau nesitrauksi nuo stalo. Prasidės prisiminimai; kai tėvelis su jaunesne seseria

Detroito „Žiburio“ lietuviškos mokyklos septyniolikos metų mokyklų jubiliejinėje šventėje dainuoja Prano Zarankos sukurta mokyklų daina. Iš k.: pirmoje eil. — Urte Zableckaitė, Ingrida Miškinytė ir Laura Karvelytė. Antroje eil. — Inga Moss, Svaja Mikulionytė, Vija Underytė, Arijia Kasputytė ir Alana Zamboraite.

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, SALDYTVUŠUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H. DECKYS
TEL. 773-585-8624

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing
Tel. 800-826-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietvamzdžius (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Lietuvių Konsultavimo Paslaugos
Lithuanian Consulting Services
Profesionalūs darbuotojai padės jums:
• išsilaikyti IL vairavimo teoriją;
• konsultuos kredito istorijos klausimais;
• išsinuomot butą;
• versti iš anglų kalbos oficialiose vietose;
• atidaryti banko sąskaitas;
• užpildyti imigracines formas;
• užpildyti „social security“ formas.
Dirbame: Pirm. Penkt. 8-7; Sekm., Sekmd. 10-5.
Tel. 630-241-4556.

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PARKFIELD FORD
• Jums reikia naujo ar naudoto automobilio, van, sunkvežimio, sports utility vehicle? Išmokite kairę? • Neturite kredito istorijos? • Nekalbate angliškai? Ne problem! Vairuoti automobilį galite jau šiandien! Pristatome visas pareikštas kreditus gauti. Taip pat sutvarkome finansavimą, nežinot kredit istorijos. Nepareikšite šios progos! Užsikeitę pas mus:
11400 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60635
Tel. 773-239-7900, fax 773-239-9296
E-mail: pparkfield@aol.com ir pasikalbėkite su
ASTA PIHLER
Certified Auto Sales Consultant

Marciute ganė žąsis, kaip ski- landį slaptą valgę, kaip su broliu Jurgiu rinko vaista- žoles. Kai prieina prie tų pri- siminimų, kada už išrautus krūckus abu gavo pylos nuo senelio, tada visiems čia susi- rinkusiems sunku nustot kvatojus. Apsikabina du bro- liai — ir juokiasi, juokiasi, ir kažkodėl dar braukia ašaras... Daugelį kartų tėvelis su dėde braidžioja po vaikystės pris- minimus, prisilytėdami prie malonių nuotykių, o kartais ir skaudžių... Visada man gera jų klausytis. O paskui su- skamba daina

Rozės, lelijos, žalios rutelės
Tai visas turas jaunosios mergelės...

Kiekvieną dieną užveda dė- dės Jurgis, ir išjungia visi su- sirinkusieji. Visų veidai nu- švintę, tik dainos akorduose junt ilgesį jaunystei. Neišlai- kysi neuzdainavusį kartą. Ta- da mano eilė: „Anės polka“, „Venecijos karnavalas“, „Ma- lonėlis“ dėdės Jurgio ragina- ma groju. Jis, atstotęs kruti- nę, dainuoja:

Ko nutilo dainos mylimoj
Dzūkijoje,
Ko verki, mergaitė,
šimtametį girioj?
Ar tau nusibodo šiltas
rudėnėlis,
Ar nustojo mylėjęs jaunais
bernužėlis?
Suskamba dainos apie Tė- vynę, apie pirmąją meilę, apie švento Jono naktį.
Liaudies dainos — gra-

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 585-8888
HOME (708) 425-7180
FAX (708) 585-0810

RIMAS LSTANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkaime ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaide

DANUTĖ MAYER
Dirba naujoje įstaigoje. Jei norite par- duoti ar pirkti namus mieste ar priemiestyje, kreipkitės į DANUTĖ MAYER. Ji profesionali, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Nuosavybių įkainavimas veltui.

Apartment for Rent
Marquette Park area, heated with range & refrig. One bedroom, \$325 a mo.
Tel. 773-476-8727.

Legali imigracija į Kanadą. Skambinti Rimai tel. 708-218-0161.

Alternative Home Care is looking for responsible, live-in caregivers and CNAs. Fluent Eng- lish & must drive & be able to lift. References required. Excellent sal- ary between \$80 and \$130 per DAY. Call 708-784-1066 for an appointment.

Live-in caregivers needed. Eng- lish, experience, references, non- smokers a must. Mature, well-man- nered ladies preferred. Daily salary \$100-\$120. Located in SE Wisconsin. Tel. 262-763-3375.

PRISIMINĖME KARI SAVANORI VINČĄ BAZILEVIČIŲ

Vincas Bazilevičius

Balandžio 30 d. Kaune buvo paminėtos politinio kalinio, kario savanorio, dimisijos pulkininko leitenanto, mokytojo, žurnalisto, rašytojo ir vertėjo Vinco Bazilevičiaus mirties metinės, pristatyta jau po mirties išleista jo knyga „Mirties karuselėje“.

Vincui Bazilevičiui, kaip ir daugumai lietuvių patriotų, gyvenimas nepašlykštėjo vargo, kančių ir pažeminimo.

Vincas Bazilevičius gimė Pirmojo pasaulinio karo išvakarėse — 1914 metų gegužės 12 d. šiaurinėje ūkininkų pastogėje Dzūkijoje. Augo Lopiškių kaime Rudaminos parapijoje. Buvo gabus ir darbštus vaikas, todėl, padedant vienuoliams marijonams, mokėsi Marijampolės marijonų gimnazijoje. Ją baigęs, 1933 m. įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo universitetą kalbų ir literatūros studijuoti, ruošėsi būti romanistikos specialistu. Po metų studijas pertraukęs, kaip ir daugelis to meto studentų, mokėsi Karo mokykloje. Vėliau dirbo ir studijas tęsė. Atgavęs Vilnių ir humanitarinį fakultetą perkėlus į Vilnių, 1942 m. diplomuoto romanisto vardą gavo Vilniaus universitete, apgindamas diplominį darbą prancūzų kalba. 1938 metais kelis mėnesius stazavosi Prancūzijoje Nansy universitete.

Baigęs universitetą, mokytojavu Marijampolėje Rygiškių Jono gimnazijoje, vėliau Kauno 5-je vidurinėje mokykloje. Mokytojo darbas jam patiko, mokiniai jį gerbė ir mylėjo, tarp savęs „Vincuką“ vadindami.

Jau studijų metais buvo aktyvus visuomenininkas, patriotas. Buvo giliai religingas, priklausė studentų ateitininkų klubui „Vytautas“. Redagavo pavasarininkų laikraštį „Pavasaris“, atostogų metu kaimo jaunimui padėdavo organizuoti katalikiškus renginius, priklausė Lietuvos žurnalistų draugijai.

Pokario metais mokytojavu ir kartu dirbo neetatiniu Grozinės literatūros leidyklos redaktorium, vertė lietuvių kalba O. Balzako „Tėvą Gorių“.

Myledamas tėvynę, Vincas Bazilevičius negalėjo likti nuolalyje nuo Lietuvoje vykusių rezistencinės kovos. Nebodamas pavojų, buvo pasiryžęs paaukoti ir savo gyvybę.

Lietuvoje vykusiai partizaninei kovai po karo vadovavo Bendrojo demokratinio pasipriešinimo sąjūdžio (BDPS) centras, tačiau KGB jis buvo suareštuotas ir suimtas. Tauro apygardos (Suvalkijos) partizanų vado pulkininko A. Baltušio-Zvejo iniciatyva įkuriamas Bendrojo demokratinio pasipriešinimo sąjūdžio prezidentas. Naujam prezidentui buvo keliami trys uždaviniai: 1) sujungti visas pogrindžio jėgas, 2) susisiekti su visais lietuvių komitetais, veikiančiais užsienyje, ir per juos pra-

duoti nebuvo kam... Po tardymų Ypatingasis pasitarimas Vincui atseikėjo 25 metus katorgos ir jis, kartu su kitais to paties likimo draugais, buvo išvežtas į Šiaurės Sibirą — Norilsko lagerius.

V. Bazilevičius nuo kankinimų nepalūžo. Saugumo rūšys, kalėdamas kartu su poetu A. Miškinu, mintinai išmoko jo kameroje sukurto eilėraščio ir vėliau katorgoje juos deklamavo likimo broliams, guodamas, drąsindamas ir diegdamas viltį.

Norilске, atšiauriausiomis žiemos sąlygomis, spiginant 60°C šalčiui, alkanam teko dalba trupinti sušalusią žemę. Lietuvių brigadai statyboje vadovavo 1941 m. ELTOS direktoriaus pavaduotoju dirbęs žurnalistas Vytautas Kauneckas. Kalbėdamas su juo prancūziškai, Vincas prisiminė prancūzų kalbą ir Prancūzijoje praleistas dienas. Tačiau ši brigada lagerio valdžiai pasirodė įtartina ir buvo išardyta. Vincą nusiuntė dirbti į anglies kasyklą, prie anglies transportavimo konvejerio. Čia buvo šilčiau, tačiau Vincas neturėjo jėgų įtemptam darbui, ir susikaupusios anglies kelių kartus buvo jį užbėrusios. Laimei, kartu dirbo jaunuoliai lietuviai, jų tarpe ir buvęs partizanas Jonas Čeponis. Jie atkasdavo anglį ir Vincą išgelbėdavo nuo mirties. Vėliau, nebeturintį jėgų darbui, virinti vandenį. Bet ir čia vos paeinančio kalinio tykojo pavojai. „Nešiau sniego gabalus tirpinimui į baraką. Staiga dangus apsiniaukė, staciai išnyko man iš akių. Kilo pūga. Stichijos sūkuryje parkritau ir, sniego užpustomas, girdėjau ausyse skambančios muzikos garsus. Vėliau išgirdau šauksmą, tiesiog riksmą: „Vincai, Vincai, mokytojaui! Kelkis! Pajutau traukiant mane už rankų... Per stebuklą likau gyvas“.

1953 m., jau po Stalino mirties, V. Bazilevičius iš Norilsko buvo parvežtas atgal į Vilnių nepažįstamų partizanų atpažinti, dalyvauti akistatoje su Vincentu Selioku, liudyti Juozo Prapuolenio byloje. Vėl naktiniai tardymai, akistatos. Organizmas visai nusilpo, Vincas net pastovėti nebe-

gėjo. Pateko į kalėjimo ligoninę. Apygydžius buvo grąžintas į Norilską.

Reziumė sušvelnėjęs, Vincas Bazilevičiaus byla buvo peržiūrėta, ir 1956 m. gruodžio 7 d. jis buvo išleistas laisvėn. Prieš išvykdamas iš Sibiro, aplankė savo seserį Izabelę, išstremtą su vaikais į Tinską. Motina jau buvo mirusi ir palaidota už 70 kilometrų. „Ankstų rytą su sesute susiruošėme kelionėn aplankyti Mamos kapo. Oro temperatūra siekė 50° šalčio. Taigoje labai daug sniego, kelias užpustytas, medžiai nuo šalčio poškėjo, o reikėjo eiti iki Zavadskos, kur palaidota motutė, septyniadesimt kilometrų. Nueję pataisėme kryžių, uždegėme žvakes, sukalbėjome maldą. Pernakvojome pas Izabelės pažįstamus tremtinius Augustinavičius — ir vėl atgal...“

Atsisveikinęs su sese, pasimėgęs krepšeliu, V. Bazilevičius sėdėjo į traukinį, ir į Lietuvą... Lietuva sutiko nesvetingai. Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai jai buvo nereikalingi. Vargais negalais, padedamas pažįstamų, išsidarbino Žemės ūkio tiekime. Jo išversas „Tėvas Gorių“ 1949 m. buvo išleistas, nenurodant vertėjo pavardės...

1964 metais vedė tremtinę Genovaitę Piliponytę, dirbusią buhalterę. Jos septynių žmonių šeima buvo išstremta į Jakutiją 1941 metais. Tėvas ūkininkas Antanas Piliponis, vėžamas į Jakutiją mirė prie Angaros, jo kapo niekas nežino. Jakutijoje mirė ir abu broliai. Stasys mirė 17-os metų 1943 m., o Kazys — 23-ju — 1946 metais. Moterys už vyrus buvo atsparesnės. Jos prie pat Lėdžio Janos ūpės žiotyse išgyveno 16 metų. Į Lietuvą sugrįžo Viktorija Piliponienė su dukromis Antanina, Genovaitė ir Stasė 1957 metais.

Prasidėjus atgimimui, Bazilevičių šeima visa širdimi įsijungė į naują judėjimą, tikėdamasi, kad išaš laisvės aušra, dėl kurios tiek kovota ir kentėta. Vincas įsitraukė į politinių kalinių ir tremtinių veiklą, bendradarbiavo Lietuvos spaudoje, rašė į „Tremtinį“, „Dienovidį“, „Lietuvos aidą“ ir kitus laikraščius, dalyvavo Tėvynės sąjungos darbe.

1999 m. Vincui Bazilevičiui buvo suteiktas kario savanoro vardas ir dimisijos pulkininko laipsnis, tačiau netrukus atšalinusi mirtis amžiams užmerkė jo akis. Velionis paliko daug rankraščių, atsiminimų, publicistikos straipsnių, pluoštą eilėraščių. Žmona Genovaitė, padedama Vinco bendražygių ir draugų, išleido jo atsiminimų knygą „Mirties karuselėje“. Knyga — dviejų dalių. Pirmojoje autorius kalbina Anupro lūpomis pasakoja savo išgyvenimus saugumo rūšyje, įterpia daug samprotavimų apie partizaninės kovos prasmę, pasipriešinimo okupantams reikšmę. Antrojoje dalyje pasakoja apie Norilsko katorgoje praleistus metus. Atskirą skyrelį sudaro Vinco eilėraščiai, parašyti kalinimo metais. V. Bazilevičius labai mėgo poeziją, ypač Bernardą Brazdžionį, Antaną Miškinį, Vytautą Mačernį, J. Aistį, ankstyvuosius K. Binkio eilėraščius.

Po šv. Mišių, aukotų V. Bazilevičiaus mirties metinių progą Kauno Prisikėlimo bažnytelėje, gausus bendražygių ir giminių būrys nuvažiavo į Romainių kapines, kur jis palaidotas kartu su žmonos artimaisiais — Sibiro tremtiniais Piliponiais.

Susirinkusieji gėlėmis papuošė Vinco kapą, uždegė žvakes, sukalbėjo maldą, pagiedojo lietuviškų giesmių ir Lietuvos himną. Prie kapo savo atsiminimais apie velionį dalinosi, kartu kalėjęs Norilsko lageryje, Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio pirmininkas Jonas Čeponis, jo mokiniai ir draugai, praėję kalėjimų golgotas. Jie prisiminė, kad Vincas Bazilevičius buvo tvirtos valios, ištikimas savo principams ir įsitikinimams. Jis padėjo ir likimo draugams išgyventi pacias nykiąsias nelaisvės dienas. Jonas Čeponis priminė, kad ir sugrįžusio į Lietuvą Vinco KGB nepaleido iš savo akiračio, kvietėsi, gundė. Tačiau Vincas buvo tvirtas, didžios širdies žmogus, patriotas ir lengva duona nesusigundė.

Vienas po kito išeina Amžinybės laisvės kovotojai. Nebėra nei A. Kučingio, nei A. Miškinio, prieš kelerius metus mirė V. Seliokas, o štai pernai balandžio 24 d. — ir Vincas Bazilevičius.

Bet jį nuveikti darbai, jų kova ir kancios nebuvo beprasmes. Lietuva laisva, ne-

priklausoma valstybė. Tiesa, jos vaikai norėtų geresnių dienų ir garesnės duonos, negu motina tėvynė jiems šiandien gali duoti, bet reikia turėti kantrybės ir negailėti darbo...
Regina Žukienė

DRAUGAS, 2000 m. birželio 29 d., ketvirtadienis

5

Šeimos centro vadovė Janina Urbonavičienė pasirūpinti plecti veiklą. Šiuo metu centre rengiama Santuokos sakramentui, dirbama su rizikos raidos grupės vaikais, vykdomos programos „Padėk sau“ ir „Pasiruošimas gimčiai“. Bendradarbiaudamas su policija, Šeimos centras ketina pradėti darbą su asocialiomis šeimomis.

BŽ. 2000, Nr. 10

PAŠVENTINTOS ŠEIMOS CENTRO PATALPOS

Gegužės 14 d. Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės parapijos šeimos centras įsikėlė į jam skirtas patalpas, kurias pašventino mons. Jonas Gedvila. Per šeimos centro atidarymą mintimis apie šeimą, moters padėti joje, šventes ir jų prasmę pasidalijo Klaipėdos universiteto pedagogikos fakulteto docentas O. Tijiūnienė. Dainomis ir muzika dalyvių pradžiugino „Vyturio“ mokyklos moksleiviai.

• **Panevėžys.** Gegužės 13 d. Berčiūnų stovyklavietėje Panevėžio A. Lipniūno kultūros centras surengė vaikų vasaros poilsio stovyklą vadovų kursumo, kuriuose dalyvavo per 30 jaunuolių. Vyr. vadovo br. Juozapo Glebo bei A. Lipniūno kultūros centro narių pastangomis užsiėmimai buvo turiningi ir intensyvūs. Netruko nei žaidimų, nei diskusijų, nei maldos.

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

„Neliūdėk, žalia girele,
Nes ateis laikai,
Uždainuos tau linksmą dainą
Lietuvos vaikai.“

A. † A. JUZEFA GALEJŪTĖ PAULAUŠKIENĖ

Š. m. birželio 29 d. sukanka dveji metai, kai Mirties Angelas pasikvietė a.a. Juzefą iš gyvųjų tarpo.

Šv. Mišios už a.a. Juzefos sielą atnašaujamos Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje birželio 29 d. 8 val. ryto, taip pat Lietuvoje.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašome prisiminti a.a. Juzefą savo maldose.

Liūdinti šeima.

ALGS nare

A. † A. Dr. ONAI BALIŪNIENĖ

išėjus Amžinybėn, jos vyrui ADOLFUI, dukrai GRAŽINAI, sūnui ALGIUI, jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą

Amerikos Lietuvių gydytojų sąjunga

A. † A. ELENAI BALTRUŠAITIENEI

mirus, Velionės dukterims — BIRUTEI BUBLIENEI, MILDAI MOSS, RUSNEI KASPUTIENEI, EGLEI ŠUKIENEI, seseriai REGINAI DUOBIENEI ir jų šeimoms bei giminėms Lietuvoje reiškia gilią užuojautą ir drauge liūdime jos netekę.

Benita Astašaitienė

Dana Anužienė

Ona ir Vincas Bražiai

Erna ir Eugenijus Mičiūnai

Dalia ir Algis Augūnai

Janina ir Vacys Mitkai

A. † A.

STEFANIJAI JAUNIENEI

Amžinybėn iškeliavus, dukrai dr. VIOLETAI KELERTIENEI nuoširdžiai užuojautą reiškia

Lietuvių Rašytojų draugija

A. † A.

Dr. JUZEI AGLINSKIENEI

iškeliavus Amžinybėn, jos sūnų dr. AUDRIŲ, marčią ELENUTĘ ir anukę VAIVĄ nuoširdžiai užjaučiame.

Vladas, Raminta ir Vytautas Sinkai

SWAN ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Spinduliuokai“ Aleksandras Conklin ir Rima Lintakaite pasirodė XI Lietuvių tautinių šokių šventei. Nuotr. Rasos Conklin

Skelbimai

x Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai per Mazosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukoj: \$100 dol. — Povilas ir Elene Mažeikai. \$25 — Isabel Oksas. \$20 — Ada Juška. \$15 — Zigmantas Dicipingaitis. \$10 — Vytautas Jonaitis; Kazys Skaistgirys. Dekojame visiems remėjams. „Karaliaučiaus Krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011. (Skelb.)

• Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nušimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

• Stephanie Laucius, Elizabeth, N.J., paskyrė \$500 auką savo šeimos narių Eva, Bruno ir Edward Lauciu atminimui. Lithuanian Mercy Lift dėkoja už dosnią auką, kuri skirta TB vaistų pirkimui.

IŠRINKTI NAUJIEJI PLC VADOVAI

2000 m. vasario 27 d. metu naujų susirinkimų metu Pasaulio lietuvių centro nariai išrinko septynis PLC tarybos direktorius. Taigi nauja 2000 metų PLC tarybos sudėtis yra tokia: 2 metams išrinkti — Juozas Kapačinskis, Povilas Kilius, Romas Kronas, Vytenis Lietuvninkas, Genė Rimkienė, Vitalija Vasaitienė. Rimantas Griškėlis; dar 1 metams lieka — Vytautas Germanas, Dana Gylėnė, Marius Kasniūnas, Alė Lieponienė, Antanas Razma, jaunesn., Donatas Siliūnas, Violeta Strikienė.

Ta patia proga buvo išrinkta naujoji revizijos komisija, kurią sudaro: Vytautas Jasinevičius, Aleksas Karaliūnas, Liudas Šlenys.

Naujos tarybos posėdyje, vykusio gegužės 21 d., Rimantas Griškėlis buvo išrinktas PLC tarybos pirmininku. Kestutis Jėčius — PLC valdybos pirmininku, Dana Gylėnė — korporacijos sekretore. Toliau tęsti PLC izdininko pareigas sutiko Algis Saulis. Taip

pat toliau tarybos posėdžius protokoluoti sutiko Sigitas Miknaitis, kuriam taryba lieka ypač dėkinga už tokią tvarkingą, rūpestingą ir kruopščių atliekamą darbą.

Komiteto sudėtis buvo pertvarkyta. Vadovavimo pareigoms direktoriai pasiskirstė įvairiai.

Veikia bendrų patalpų komitetas. Visų centro naudotojų atstovai dalyvauja komitete, kurio tikslas yra pasidalinti esminiais reikalais, patarimais, bendrais rūpesčiais, siekiant koordinuoti veiklos tarp visų narių ir PLC tarybos bei valdybos. Komitetui vadovauja Genė Rimkienė, kiti nariai: V. Vasaitienė, K. Jėčius, R. Griškėlis.

PLC nuostatų komitetas tęsia nuostatų tobulinimo darbą atsižvelgiant į narių siūlymus. Vadovauja Vytenis Lietuvninkas, kiti nariai: P. Kilius, R. Domanskis ir kiti kvesti PLC nariai.

Pastato priežiūros komitetas sudaro konkrečius vienerių ir penkerių metų planus bei są-

artėja JAV Nepriklausomybės šventė — taigi „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuve nedirbs liepos 3 ir 4 d. Dienraštis neišeis liepos 4 ir 5 d., o bus išleidžiamas 6 d. data — ketvirtadienio numeriu.

„Ramovės“, Lietuvių karių veteranų sąjunga Čikagos skyrius, rengia metinę išvyką į gamtą, į International Friendship Gardens (Michigan City, Indiana). Šventė vyks liepos 16 d., sekmadienį, prie Nepriklausomos Lietuvos Respublikos prezidentams pasodintų eglių ir jų garbei pasodintų paminklų aplankymas ir pagerbimas prasidės 12 val. Čikagos laiku. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Atsiraudo 4 laisvos vietos kelionei autobusu į XI Tautinių šokių šventę Toronte. Šią kelionę organizuoja LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius. Skambinti Lilijai Kizlaitienei tel. 708-346-0756 arba Gediminui Kazėnui tel. 630-243-0791.

Štai ir sulaukėme pirmųjų laimikių, skirtų būsimajai „Draugo“ gegužinei! Juos atnešė: Alfonsas Kairėlis, Ann Marie Juraitis, Vera Paukštis, Stephany Kasputis, Eugenija Budelskienė ir Dana Stankaitienė. Dekojame dosniesiems aukotojams ir kviečiame kitus prisijungti prie laimikių skrynių didinimo.

Straiptinyje „Draugo fondo aukso puodas...“ („Draugas“, 2000 m. birželio 24 d.) išvardinant stambius lietuviškos spaudos patriotus būvo nepaminti dr. Vincas ir Aldona Šmulkščiai ir prelatas Jonas Kučingis. Už klaidą atsiprašo fondo izdininkas.

matą, kurių pagalba galima siekti pagrindinių pataisymų ir patalpų tobulinimo. Vadovauja Marius Kasniūnas, kiti nariai: D. Gylėnė, J. Kapačinskis, K. Jėčius.

„Condominium“ plėtimo komitetas turi surinkti įvairių sričių informaciją, kuria remiantis taryba galėtų konkrečiai spręsti naujų „condominium“ statybos galimybes. Vadovauja Vytas Germanas, kiti nariai: R. Sušinskienė, V. Kliksnienė, R. Kronas, R. Burba, R. Domanskis, A. Saulis, V. Lietuvninkas, A. Stepaitis, R. Griškėlis.

Ryšiams su visuomene komitetas turi skelbti PLC darbus ir reikalus spaudoje, nariams siuntinėti pranešimus, skelbti aukotojus. Vadovauja Romas Kronas, kiti nariai: K. Jėčius, R. Griškėlis.

Lešų telkimo komitetas užsiima lešų ieškojimu, kreipiasi į organizacijas ir firmas, veda tikslus sąrašus. Komitetui vadovauja Antanas Razma, jaunesn., kiti nariai: M. Kasniūnas, D. Siliūnas, A. Lieponienė ir kiti kvesti PLC nariai. Rimantas Griškėlis

Naujai išrinkta 2000 metų Pasaulio lietuvių centro taryba ir valdybos nariai Lemonte. Iš kairės: Rimantas Griškėlis, tarybos pirmininkas; Vytautas Germanas; Povilas Kilius; Antanas Razma, jaunesn.; Vytenis Lietuvninkas; Juozas Kapačinskis; Marius Kasniūnas; Violeta Strikienė; Genė Rimkienė; Romas Kronas; Donatas Siliūnas; Violeta Karaliene, PLC administratore; Sigitas Miknaitis, tarybos posėdžių protokolautojas; Vitalija Vasaitienė; Algis Saulis, PLC izdininkas; ir Dana Gylėnė, korporacijos sekretore. Narių tarpe taip pat yra Alė Lieponienė ir Kestutis Jėčius, valdybos pirmininkas.

Meno mokyklėlės dėsytos ir svečiai. Iš kairės: Angele Paulaitienė, Birutė Mockienė, Ligija Tautkuvienė (vedėja), Marija Remienė (JAV LB Kultūros tarybos pirmininke), Ina Nicewander ir Loretta Umbrasienė.

BAIGĖSI ANTRIEJI MOKSLO METAI

Birzelis — vasaros pradžia mėnuo. Birželio 1-ąją Europos šventia tarptautinę vaikų gynimo dieną. Lemonte tą dieną vyko Meno mokyklėlės mokslo metų pabaigimo šventė. Iš vakaro meteorologai žadėjo lietų. Tai reiškė, kad tradicija tapantis vaikų „piešinių ant asfalto“ konkursas, kuriuo pradedama šventė, gali neįvykti... Tačiau gamta myli savo vaikus ir pasigailejusi jų pažėrė visą saują saules spindulių — oras buvo kaip reta puikus! Veik pusvalandį truko vaikams, o jų susirinko per 20, nupiešti laisvos temos piešiniai. Komisija, kuriai vadovavo iškilmes pakviesta JAV LB Kultūros tarybos pirmininke Marija Remienė ir jai talkinę „Svajos“ šokėjas Tomas Gudauskas — būsimas vaikų gydytojas bei Kestutis Arbaciauskas, studijuojantis dizainą Kauno technikos universitete, atrinko dešimt šauniausių piešėjų, skyrė jiems tris pirmąsias vietas, o šešioms — antrąsias. Marija Remienė atgabeno vaikams naujausią „Draugo“ leidinį — knygėlę „Mūsų šventės“, skirtą spalvinimui. Iš aukų gautų Meno mokyklėlės paremti, nupirko vaikams dovanėles — pirmąsias akvarelinių dažų, tepalų, spalvinimui skirtų pieštukų. Pirmą pirmiausia vietą laimėjo Jonas Chaves, mokyklėlėje lankantis dainavimo ir dailės skyrius. Visi vaikai, laimėję vietas ar ne, taip pat buvo apdovanoti.

Ant PLC didžiosios salės galinės sienos puikavosi dailės skyriaus Lemonte, dėsytos Inos Nicewander parengta moksleivių darbų paroda. Gaila, kad tiek daug gražių darbų lietuvių mokyklėlės, kurie atėjo į renginį. Per dvejus mokslo metus buvo surengtos penkios parodėlės. Tik vieną kartą tokią parodėlę buvo leista pakabinti ilgesnį laiką. Ir tai tik Jau-nimo centre. Atėjusieji reikės pagalbą, kaip surengti parodą, kad kuo daugiau vaikų galėtų pamatyti bendraamžių darbelius.

Antroji dalis prasidėjo visų Meno mokyklėlės moksleivių koncertu. Dainavimo skyriaus dėsytos Birutė Mockienė parengė šešias įvairios nuotikos, tematikos daineles, kurias vaikai mielai padainavo. Kanklių skyriaus mergaitės nedalyvavo baigiamajame koncerte, nes sutapo renginiai jų lankomose amerikietiškos mokyklose. „Nepilna koja“ šoko balerinės — dalis moksleivių gyvena Marquette, Brighton Park apylinkėse, matyt, tėvai neturėjo sąlygų atvežti vaikus. Todėl nukentėjo šokių pristatymas. Pz., mažųjų gulbių šokį teko atlikti tik dviem balerinoms. Pramoginių sportinių šokių klasėje vis dar trūksta berniukų, tad lėto valso kompoziciją mergaitės šoko vienos, o čia-čia-čia šoko Jonukas Sereikis su Ieva Misiūnaitė. Šį kartą šoko kur kas drąsiau nei per „Vienos valso“ pokylį. Ka gi, patirtis neįgyjama iš karto. Reikia laiko. Dest. Jurgitos Bach fortepijono kla-

sėje mokslo metus pabaigė dvi sesutės Dalia ir Milda Savickaitės, jos abi paskambino po vieną kūrėnėlę. Per gana trumpą laiką mergaitės sugebėjo visai neblogai įsisavinti taisyklą „riešo laikymą, pirštų darbą. Dramos skyriaus moksleivės (dėsytosja Audrė Budrytė) pagrindinį pasirodymą — B. Pukelevičiūtės spektakliuką „Valentina ir Klementina“ rodė balandžio mėnesį Šeimos klube. Programos pajavirnimui dainavo nauja dainavimo skyriaus dėsytosja Loretta Umbrasienė (žinomo Kauno vaikų vokalinio ansamblio „Tu ir aš“ įkūrėja), nuo rudens pakeisianti Birutė Mockienė, kuri tuo metu augins jauniausią savo šeimos atžalą. Taip pat šoko nauja pramoginių sportinių šokių grupė „Svajai“, parodžiusi moksleiviams, jų tėveliams ir nelabai gausiems svečiams „Vienos valso“ pokylių parėngtą šokių programą. Šoko tik dalis grupės, nes savaitės viduryje ne visi šokėjai galėdavo dalyvauti — dirba. Koncertas pasibaigė „Svajos“ Vienos valso pagal J. Strauss muziką „Vienos miško pasaka“.

Visi moksleiviai gavo po gražų pažymėjimą, kurį sukūrė Adomas Tautkus, šiemet baigęs kompiuterio dizaino specialybės studijas kolegijoje. Šių metų pažymėjimas turi registracijos numerį. Kas labia svarbu — pažymėjime įrašytas išklaustų valandų skaičius. Žvelgiant į priekį, tikimasi, mokyklėlė augs, stiprės ir ateis toks laikas, kai mokyklėlė lankiusiems bus užskaitomi kolegijoje ar universitetuose humanitarinių mokslų kreditai.

Po koncertinės dalies — tradicinės vaišės, kurias parengė moksleivių tėveliai ir „Svajos“ šokėjai. Prie kavos puodelio netrūko kalbos ir pasvajojimų apie ateitį.

Nuoširdžiausiai dekojame JAV LB Švietimo tarybos pirmininkei Reginai Kucienei, parėmusiai mokyklėlę — su-mokėjusiai metų nuomos — mokyklėlės PLC ir JC. Viliamės, kad naujaisiais mokslo metais suglauskime paramos ir iš fondų, kurie remia meną, mokslą

Suoliui-skrydžiui pasirėngusi Viktorija Kulbokaitė. Ji lanko dailės, dainavimo ir baletą skyrius.

kultūrą.

Mokyklėlėje per visus mokslo metus mokėsi 57 moksleiviai. Viso mokslo metus lankė ir įgijo teisę gauti pažymėjimą trisdešimt penkeri. Mokslo metais mokyklėlėje dirbo tryliką dėsytosjų. Be jau mano minėtų su moksleiviais dirbo Angele Paulaitienė (baletas), Irma Watson, pakeitusi Daivą Kimytę (kanklės), Irena Šaparnienė (dailė). Dailės skyriuje tiek Lemonte, tiek Čikagoje dėsytos su pagrindiniais darbais susijusių reikalų dažnokai keitėsi dėsytosjai. Jais dirbo — Eglė Brėdikienė, Eugenijus Rupša, Ieva Narinkevičienė. Visiems esu dėkinga už nuosirdų darbą su vaikais. Šiandien mokyklėlėje dailės šie skyriai: dainavimo, vaiks, fortepijono, kanklių, pramoginių šokių — Lemonte ir baletu, pramoginių šokių, dramų, dailės — Čikagoje. Vengiant bet kokios intrigos ir tarpusavio nereikalingų varžybų, sąmoningai neatidėdėme dainavimo skyriaus Čikagoje, nes ten veikia vaikų vokalinis ansamblis „Lakšutė“, vadovaujamas D. Gedvilienės. Nuo rudens pagausės naujų dėsytosjų, atsirad dar keli skyriai. Jau dabar yra norinčių mokytis pučiamųjų disciplinų. Kas žino, gal ilgainiui atsi-gaus ir muzikinis gyvenimas, gal atsiras pučiamųjų orkestras. Mėginsime įkurti sportinio šoko studiją, kurioje tal-kins „Svajos“ šokėjas Regi-mantas Berzanskis. Norėčiau susikviesti šokiusius vaikus, paauglius ir suburti juos į šokių grupę, kai šokama kartu. Konkursinio individualaus šokio mokymas kainuoja labai brangiai, ir kol kas nematau perspektyvos.

Per mokslo metus mokyklėlės moksleiviai dalyvavo net trylikoje įvairių kultūrinių renginių, surengtų lietuviškai ir amerikietiškaip publikai. Pramoginukai šoko JAV lietuvių televizijos pokylyje. Renginyje „Vaiko vartai į mokslą“ dalyvavo dainorėliai, balerinos ir pramoginukai. Taip pat dalyvauta Šaulių namuose surengto Tilžės akto minėjimo koncertinėje programoje. Kartu su Lietuvos Vycių tautinių šokių grupe dalyvauta Čikagos Mokslo ir pramonės muziejaus renginyje „Viso pasaulio eglutės“, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje ambasadoriaus S. Sakalausko pagerbime, šėlta Čikagos miesto renginyje „Millenium“ („Šokiai tūkstantmečiui“) Čikagos Istorijos centre. Illinois gubernatoriaus padėjėjas Pat Michalski asmeniniu kvietimu dalyvavo gubernatoriaus žmonos L. Ryan susitikime ir kalėdinio dovanų įteikime Shrine'ligoninės ligoniuokams. Jiems koncertavo dainorėliai ir kanklininkės. Dalyvavome ALTO (Maria gimnazijoje) ir Beverly Shores (Indiana) lietuvių surengtuose Nepriklausomybės šventių minėjimų koncertuose. Įvyko dvi atviros pamokės Šeimos klube, šokta Vienos valso pokylyje ir t.t. Apie du tūkstančius žiurorų matė, girdėjo mus. Trečdalį jų sudarė amerikietiškoji publi-ka.

Koncertinis gyvenimas buvo labai intensyvus. Kazin kas dar iš vaikų grupių galetų įvardinti tiek daug koncertų, kuriuose būtų dalyvavę! Moksleiviai įgydami didesnę koncertinę patirtį, mokėsi bendrauti su publika, daugiau kalbėjo lietuviškai.

Dveji metai parodė, kad pasirinktas kelias teisingas. Viskai gali lankyti užsiėmimus iki trijų pamokų. Nepavargsta, kadangi keičiasi pamokos turinys — baletas, dailė, drama ar dar kas nors pasirinktinai.

Per tuos dvejus metus nesulaukėme jokio fondo paramos, nors ir kreipėmės į keletą. Išgirsti visokiausių nuomonių, girdi, kai kažkada veikė baletu studija, paramos niekas nepašė. Teigiama, kad šokame ne lietuviškus šokius ir t.t. Be abejo, kažkada veikusi baletu studija nebuvo prašoma mokėti patalpų mokesčio. Tai irgi labai svarbu žinoti. Na, o dėl tų „nelietuviškų“ šokių (išgirstu kaltinimus dėl pramoginių šokių pamokų, ar naujos grupės „Svajai“ sukūrimo), tai čia būtų galima daug prirašyti. Tik keletas minčių šia tema prašosi būti išsakytos. Kas yra lietuviškumas?

Kas ta Lietuva? Ar tik bakūžėle samanota, ar kaip teigė Vytautas Marijošius, vadina-mas dirigentų dirigentu „Man Lietuva — didelis pasaulis“. Valsas, polka negimė Lietuvoje. Šie šokiai tik įgavo lietuviškesnį atspalvį. Simfoninės muzikos kūryba prasidėjo tik su M. K. Čiurlioniu. Ar Dz. Verdi buvo lietuvis, kurio opera „Traviata“ šiais metais papildė Čikagos lietuvių operos repertuarą? Ar trys išeivijos chorai, giedoję F. Hendel ir kitų lietuvių autorių giesmes, nutautėję? Ar Klaipėdos „Žuvedra“, šokdama sportinių šokių ir laimėjusi 1999 metų pasaulio čempionų laurus staiga pavirto brazilais ar meksikietiais, nes šoko Lotynų Amerikos šokius? Galima užsieti gintarinius karolius, pasikabinti gintarinius auskarus — ar tai apspręs mano lietuviškumą? Ar būsiu „grynesnė“ lietuvi? Labai primityviai suprastas tautiškumas veda į uždarymą, sustojimą vietoje. Aš esu už meną ir kuo aukštesnės prabos. Labai svarbu per savo tautos kultūros pažinimą pažinti ir kitų tautų kultūrą. Tai padeda susivokti, kuo patys esame.

Solo dainuoja Dalia Savickaitė. Ji lanko dainavimo, pramoginių šokių ir fortepijono skyrius.

Meno mokyklėlės dėsytosjai padeda vaikams suprasti, at-rasti, pažinti save, kitus, su-vokti supantį pasaulį, tobulė-ti, gilinti žinias mene, pasi-tikėti savimi. Dekoju tėvams, kantriai vežiojusiems savo at-zalas į Meno mokyklėlės pa-mokėles, koncertus. Taip pat dekoju ir tiems keliems rė-mėjams, kurie suteikiė viltį, kad jų gretos gali pagausėti.

Norintys dirbti Meno mo-kyklėlėje gali atsiųsti savo pa-siūlymus, reziumė: P.O. BOX 4102, Wheaton, IL, 60189.

Ligija Tautkuvienė